Razvoj Košarkaškog kluba Cibona od osnivanja do danas

Prce, Antonio

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, The Faculty of Political Science / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:114:489233

Rights / Prava: Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

FPSZG repository - master's thesis of students of political science and journalism / postgraduate specialist studies / disertations

Sveučilište u Zagrebu

Fakultet političkih znanosti

Diplomski studij novinarstva

Antonio Prce

RAZVOJ KOŠARKAŠKOG KLUBA CIBONA OD OSNIVANJA DO DANAS

DIPLOMSKI RAD

Zagreb, 2020.

Sveučilište u Zagrebu

Fakultet političkih znanosti

Diplomski studij novinarstva

RAZVOJ KOŠARKAŠKOG KLUBA CIBONA OD OSNIVANJA DO DANAS

DIPLOMSKI RAD

Mentor: dr. sc. Marin Galić

Student: Antonio Prce

Zagreb

rujan, 2020.

IZJAVA O AUTORSTVU

Izjavljujem da je diplomski rad „Razvoj Košarkaškog kluba Cibona od osnivanja do danas“ koji sam predao na ocjenu mentoru dr.sc. Marinu Galiću u potpunosti napisan samostalno, odnosno da je mojih ruku djelo te da sam u potpunosti isključivo sam napisao ovaj diplomski rad. Isto tako, izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da ni na koji način nije ništa plagirano iz bilo kojeg drugog rada.

Antonio Prce

ZAHVALA

Zahvaljujem se prije svega svojem mentoru, dr.sc. Marinu Galiću koji mi je bio od iznimne pomoći tijekom pisanja ovog diplomskog rada, a isto tako mu i zahvaljujem na tome što je pristao biti mentor te na svakodnevnoj potpori tijekom pisanja autorskog djela.

Također se i zahvaljujem svima onima koji su pristali biti dio ovog diplomskog rada, odnosno svim sudionicima koji su pristali biti dijelom ovoga rada i naravno, što su izdvojili svoje vrijeme.

Zahvaljujem se svim profesorima na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu od kojih sam puno naučio te se i na neki način izgradio kao čovjek. Hvala i na usađenom znanju koje ću svakako iskoristiti za neke buduće putokaze.

Zahvaljujem se i svim kolegama i kolegicama s Fakulteta političkih znanosti koji su mi pružali bezuvjetnu potporu tijekom studija, kao i mojim kolegama s posla koji su također zaslužni za pomoć u ovome radu.

I na kraju svega, najviše se želim zahvaliti onima bez kojih ništa ovo ne bi bilo moguće, svojoj obitelji – mami Mariji, tati Miroslavu i mojim sestrama Luciji i Magdaleni koji su uvijek bili uz mene kad je bilo najpotrebnije te na nevjerojatnoj količini podrške koju sam dobivao od njih tijekom studija, ali i cijelog mog životnog školovanja.

Vaš Antonio

SADRŽAJ

1. UVOD 1

2. POČECI KOŠARKE U ZAGREBU I OSNIVANJE KLUBA 3

2.1. LOKOMOTIVA 1950. – 1975. 4

2.2. ZLATNO RAZDOBLJE CIBONE 7

2.3. CIBONA U NOVOSTVORENOJ DRŽAVI 14

2.4. OSVAJANJE ABA LIGE 15

2.5. MOGUĆNOST SPAJANJA S CEDEVITOM 16

3. ISTRAŽIVANJE 19

4. PRIKAZ REZULTATA ISTRAŽIVANJA 29

5.) RASPRAVA 43

6.) ZAKLJUČAK 47

7.) LITERATURA: 49

POPIS ILUSTRACIJA

Slika 1. Nakon slavlja protiv Bosne (zag-memento) 8
Slika 2: Dražen 1985. u finalu protiv Reala (Basketfinals.com) 11
Slika 3: Slavlje poslije Žalgirisa (Eurobasket.com) 12
Slika 4: Mirko Novosel (Sportklub.hr) 22
Slika 5: Aleksandar Petrović (Vecernji.hr) 23
Slika 6: Veljko Mršić (Sportklub.hr) 24
Slika 7: Marin Rozić (Proballers.com) 25
Slika 8: Željko Pavličević (Vecernji.hr) 26
Slika 9: Andro Knego (Wikipedia.org) 27
Slika 10: Tvrtko Puljić (hr.n1info.com) 28

POPIS TABLICA

TABLICA 1.1.: PREGLED SVIH OSVOJENIH NASLOVA KLUBA 18
TABLICA 1.2.: OCJENA STANJA U KK CIBONA 43
TABLICA 1.3.: VREMENSKI PERIOD ZA VRAĆANJE U STABILNOST 45

POPIS PRILOGA

PRILOG 1: Pitanja za polustrukturirani intervju 53
PRILOG 2: Intervju s Mirkom Novoselom 54
PRILOG 3: Intervju s Aleksandrom Petrovićem 58
PRILOG 4: Intervju s Veljkom Mršićem 62
PRILOG 5: Intervju s Marinom Rozićem 64
PRILOG 6: Intervju s Željkom Pavličevićem 67
PRILOG 7: Intervju s Androm Knegom 70
PRILOG 8: Intervju s Tvrtkom Puljićem 73

1. UVOD

Košarkaški klub Cibona simbol je grada Zagreba. Nekada slavna košarkaška meka, međutim danas se nalaze u grčevitoj borbi za opstanak iz godine u godinu. Nema novaca, nema ulaganja u klub, nema ni uspjeha. Teško je to opisati za nekog tko nikad nije gledao košarku, za nekog tko nikad nije pratio Cibonu, ali i za nekog tko nikada nije pratio što se događa u hrvatskoj košarci.

Puno je tu problema iz dana u dan, jer prije svega hrvatska košarka nije ono što je nekada bila. Počevši od reprezentacije gdje smo zadnji veći uspjeh ostvarili na Olimpijskim igrama u Barceloni 1992. kada smo u onom epskom finalu poraženi od američkog Dream Teama te bronce na EP-u i SP-u 1993. i 1995., odnosno 1994. Osvojili smo i zlato na Mediteranskim igrama u Francuskoj, ali mora se priznati kako to ipak nije mjerilo, naravno, ali da se nikako ne umanji taj uspjeh od prije 11 godina. Valjda je nekako s Draženom Petrovićem, neću reći umrla hrvatska košarka, ali ovo što danas gledamo nije ni sjena onoga što smo gledali prije dvadesetak ili tridesetak godina.

Nekako su svi ljudi u našoj prekrasnoj zemlji odustali od košarke. No, i ne samo to, već smo godinama svjedoci kako su svi 'najpametniji', svi mi znamo što treba promijeniti za boljitak hrvatske košarke. Osim toga, pravo stanje hrvatske košarke može se vidjeti i u dvorana, iako čast iznimkama. Primjerice, Zadar i Split još nekako tu konkuriraju sa svojim vatreni navijačima, ali kod Cibone pod Tornjem, tu nikako ne možete vidjeti prave navijače. Vjerujem da je jedini pravi navijač koji dolazi na ama baš svaku utakmicu, ona bakica koja uz parket veselo navija i bodri Vukove kako bi bili što bolji.

Nestali su ti dani ponosa i slave, Cibona je od onih slavnih dana 80-ih godina prošlog stoljeća kada je dominirala u Europi došla do toga da živi dan po dan i da se bori za goli život. Još više je to izraženo i ovom pošasti pandemijom koronavirusa koja je uzdrmala cijeli svijet, a kad to pridodate i na sportskom planu te da se očekuje velika ekonomska kriza, jasno je da Cibona mora nekako pronaći sve parametre da bi opstala. Nema ni onih najzagriženijih navijača Vukova, Smogovaca koji duže vrijeme 'ratuju' s upravom.

Ovim radom se najviše želi istražiti zašto i kako je došlo do toga da slavni zagrebački košarkaški klub danas jedva preživljava te što mu je potrebno da bi se uzdigao i da

se vrati na staze stare slave jer bilo bi šteta da za sve 'purgere', ali i za one u cijeloj Hrvatskoj da najslavniji košarkaški hrvatski klub propadne.

U prvom dijelu rada donosim sažeti pregled povijesti Cibone, odnosno kako se stvaralo to jedno veliko zajedništvo kojega danas vrlo rijetko možemo vidjeti na košarkaškim parketima, i što je sve klub prošao do današnjeg dana. U drugoj fazi vidjet ćete istraživanje gdje sam kroz polustrukturirane intervjue razgovarao sa sedam stručnjaka koji su na neki način obilježili košarkaški klub Cibonu, te što im je potrebno kako bi jednog dana plovili mirnom lukom i osigurali budućnost, a onda, nadajmo se i jednog dana toliko iščekivani rezultati.

Želim napomenuti u uvodu da je diplomski rad o Ciboni bio moja velika želja zbog dva razloga. Prvi je taj što želim ovim radom prikazati svu raskoš najuspješnijeg košarkaškog kluba u Hrvatskoj s obzirom na moju želju za radom u profesionalnom sportskom novinarstvu te bi to bio moj izniman doprinos na koji sam svakako ponosan s obzirom na to da je košarka uvelike i moj najdraži sport za koji se nadam da će se u Hrvatskoj vratiti tamo gdje mu je i mjesto. Drugi razlog je taj što sam prošao dosta prepreka u životu, ponajviše sa zdravljem zbog čega sam se na neki način morao pomiriti da je to moj život i da se sportom neću moći baviti onako kako sam si ja zamislio na početku svega, pa je na kraju uvoda i to moj neki obol, odnosno trag koji želim ostaviti napisanim radom.

2. POČECI KOŠARKE U ZAGREBU I OSNIVANJE KLUBA

Čak i oni koji površno prate košarku vjerojatno se sjećaju kako je Cibona krajem sedamdesetih i početkom osamdesetih godina harala što ovdašnjim prostorima, što europskim prostorima. Oni koji prate ovaj najuspješniji hrvatski klub odmalena, znaju da priča seže puno dublje, gdje je momčad iz Savske kroz svoju povijest nekoliko puta mijenjala ime.

Košarka u to vrijeme nije bila najpopularnija u Hrvatskoj, a u Zagrebu se se prvi puta spominje u kontekstu dolaska predstavnika Crvenog križa Williama Wielanda koji je u proljeće 1924. zagrebačkim studentima održao neke od prvih predavanja o košarci nakon čega slijedi strelovit uspon loptanja pod obručima. (Sabolić, 2005: 46-47).

Tek je negdje Franjo Bučar popustio između toga te je dopustio na neki način košarkaške utakmice u tzv. sokolanama. U Zagrebu je u to vrijeme bila jako popularna atletika, nogomet i plivanje, a tek su se postupno kasnije uvodili novi sportovi.

Zlatnim slovima u povijest će ostati upisana 1929. godina s obzirom na to da se tada u Zagrebu događa javno predstavljanje košarke kojemu svjedoči Hrvoje Macanović, tadašnji novinar u Zagrebu koji je svjedočio prvoj ženskoj utakmici između Građanskog SK-a te Akademskog SK-a. „Sokol II“ bio je temeljeno društvo 1921. u Zagrebu gdje se zapravo i rodila cijela ideja o košarci u Hrvatskoj. Otvorilo se i srednjoškolsko igralište (1935.) gdje se događaju prvi javni nastupi, a slijedom toga oni su bili ti koji su išli i na prvu inozemnu turneju (1938.) u Rimu) te su odigravali utakmice s Beogradom u Skoplju, kao i utakmica 1939. između Sokola i sušačke „Victorije“ koji su sokolaši organizirali pred gledateljima (Sabolić, 2005: 49).

Razvoj košarke na ovim prostorima nakratko je prekinuo Drugi svjetski rat, međutim u ljeto 1945. ona se ponovno vraća i to utemeljenjem Fiskulturnog društva Slavija, a najzaslužniji za košarku u Zagrebu bio je Milan Kobali koji je preuzeo mjesto referenta za košarku i odbojku, a nedugo zatim zagrebačka košarka dobiva i svoje prve predstavnike koji su većinom bili aktivni u drugim sportovima koji su u to vrijeme bili popularni u Zagrebu. Godinu dana kasnije javlja se i prvo natjecanje, prvenstvo grada Zagreba. U to je vrijeme osnovana i Sloboda (Cibona), a nedugo zatim javlja i prvo prvenstvo u Hrvatskoj (Sabolić, 2005: 71).

Službeni susret nastavnika Volfera s Prosenom i Milošem u Kranjčevićevoj 24. travnja 1946. iznjedrio je današnju Cibonu, odnosno Slobodu. Nedugo zatim, promijenili su ime u Zagreb, pa Vihor i na kraju Polet, a uz to sve njihovo 'dvorište' bio je Tuškanac. (Kovačević, 1988: 10-15).

2.1. LOKOMOTIVA 1950. – 1975.

Klub prestaje biti Polet zbog ne baš sjajnih uvjeta za rad. Ulaskom novog sponzora u igru klub postaje Športsko društvo Lokomotiva čije će se ime zadržati sljedećih 25 godina. Nisu to baš bile bajne godine kluba s Tuškanca koji su svoju prvu međunarodnu utakmicu odigrali protiv Trsta, pri čemu svjedoči i sljedeći primjer koliko je situacija bila teška (Kovačević, 1988: 22).

„Rukovodstva dva kluba su se nagodila da Tršćani plate smještaj i hranu, a Zagrepčani koji su dobili skupni pasoš – put. Vođa ekspedicije bio je dr. Ljubo Prosen. Neki igrač su u Trst ponijeli cigarete, pogrešno obaviješteni da će se prodajom 'ispod ruke' domoći, nešto, crnih lira. Drugi su to, s više uspjeha, pokušali sa šljivovicom.“ (Kovačević, 1988: 22)

Nekako se i to sve prikupilo, pa je Lokomotiva 1952. put Sicilije gdje je osvojila prvi međunarodni turnir na čelu s trenerom Volferom. Zanimljivo je kako je Lokomotiva u to vrijeme u svojoj momčadi imala odbojkaše i tenisače. Zapravo je i od tog naslova u Italiji došlo do toga da su postali poznati, te su u narednim godinama putovati ostatkom Europe, otišli su i u Aziju, Južnu i Sjevernu Ameriku i tak ose na neki način počeli dokazivati u svijetu (Kovačević, 1988: 27).

Ubrzo je stigao i prvi naslov prvaka Jugoslavije 1954. protiv Beograđana, ali caka je u tome da su to napravili juniori što je bila uvertira za ono što će kasnije napraviti i prva momčad. Vatroslav Piacun je bio trener te momčadi koja je senzacionalno podigla trofej, a to je napravio u sljedećem sastavu: Novosel, Šunjić, Vidaković, Bjegović, Šiprak, Magić, Petrović, Catinelli, Vrhovec i Zdilar (Kovačević, 1988: 28). Sličan uspjeh mladih nada Lokomotive ponovio se i 21 godinu kasnije kada su slavili protiv Radničkog iz Smederevske Palanke.

Lokomotiva je u razdoblju od 1951. do 1959. dva puta ispala, a posebno je bila ta kritična 1959. kada su ispali iz elite, ali tu su se našle i poneke optužbe za namještanje rezultata. Osim

toga, Branko Volfer je napustio klub, a Zagreb je po prvi, ali i posljednji puta ostao bez prvoligaša u Saveznoj ligi (Kovačević, 1988: 35).

Lokomotiva se vratila među elitu, a treba napomenuti kako su bili i vrlo blizu osvajanja Jugoslovenskog kupa, međutim platili su danak neiskustvu. 1961. postaju pravi hit kad su došli na jedan turnir u Sloveniju, s nikakvim očekivanjima, i to su upali nakon otkaza talijanske momčadi Petrarca iz Padove. Prvo je pao mađarski Honved, klub koji je u to vrijeme bio zastrašujuć klub, toliko da je cijela mađarska reprezentacija igrala u njemu. Dan kasnije poraženi su od domaćina Olimpije, pogađate, zbog neiskustva. No, kasnije je Lokomotiva ipak završila na prvom mjestu s obzirom na to da je Honved u utakmici protiv Olimpije svladao slovensku momčad tek u produžetku. I do osvajanja Kupa Radivoja Koraća, to je bio najveći međunarodni uspjeh u povijesti kluba, ali o tome nešto više kasnije (Kovačević, 1988: 42).

Par mjeseci kasnije Lokomotiva se po prvi puta borila za naslov prvaka u Jugoslaviji. No, bez uspjeha jer ljubljanska Olimpija je odnijela naslov. Opet su se Slovenci pokazali kobnim, iako je malo nedostajalo da se zagrebački dečki popnu na tron. Nisu bile šezdesete toliko bajne za klub s Tuškanca, a jedna zvijezda je ostavila poseban trag u tom razdoblju za Lokomotivu: sveti Nikola, kako su mu tepali, bio je to Nikola Plećaš kojega su svojedobno prozvali i bogom košarke. Zatražio je ispisnicu iz Mladosti, a u ljeto 1967. došao je u Lokomotivu za koju je na kraju igrao 10 godina te zabio više od 5000 ligaških koševa prije odlaska u Kvarner. Napravio je fenomenalnu karijeru, no sve je to zasjenila reklama 1976. u kojoj je sudjelovao Plećaš koji na kraju nije išao na Olimpijadu u Montrealu (Kovačević, 1988: 60).

Prije osvajanja glavnih naslova u povijesti tzv. Lokomotive, prije svega treba spomenuti čovjeka koji je zasigurno među onima koji su imali jednu od najvećih, ako ne i najveću ulogu u stvaranju Lokomotive, a kasnije i Cibone. Novosel je bio kao vrstan igrač, a ujedno je bio i vođa momčadi. 1966. Novosel se vratio iz vojske te je odradio šestomjesečnu praksu, a tu i tamo je 'izlazio' s košarkom, odnosno sudio je utakmice. Lokomotiva ostaje u ligi, a u jesen 1967. napušta Tuškanac se seli u Vatrogasnu školu na Mihaljevcu. Klubu je gorjelo pod nogama, a onda na mjesto glavnog trenera dolazi Novosel, koji očito nije ni slutio da će postati jedan od najvećih trenera u povijesti (Kovačević, Bibić, 2004: 59).

Najveći uspjeh za zagrebačku košarku dotad se dogodio 1969., nepune dvije godine nakon dolaska Novosela je osvajanje Kupa Jugoslavije kad u Kutiji šibica slavili s pola koša razlike

pobijedivši u finalu Olimpiju, s kojom su se toliko puta susreli, ali tada je i to došlo na naplatu (Kovačević, Bibić, 2004: 61).

Lokomotivin uspjeh u Kupu značio je još jedno lansiranje na europsku scenu, ali novca nije bilo. U klub na mjesto predsjednika dolazi Pero Zlatar, čovjek koji će itekako imati velik utjecaj na stvaranje šampionske generacije Cibone. Krajem šezdesetih godina prošlog stoljeća, Zlatar je na mjestu gdje je Lokomotiva igrala, gdje je započinjala svoje prve korake, Tuškanac zamijenio – noćnim klubom! Novopečeni predsjednik Lokomotive je stvorio novi imidž kluba, o kojem će se godinama kasnije i dalje pričati. Doveo je poznata lica, a uostalom televizija je sve više i više napredovala (Kovačević, 1988: 67-70). Na neki način je promovirao Lokomotivu, klub je jednostavno uzdigao do visina, osjetilo se da zagrebačka publika živi za košarku. Došla je sezona 1971./72. gdje su Zagrepčani izgubili od Jugoplastike u Kupu, ali ono što je uslijedilo kasnije bila je kruna tadašnje Lokomotive.

Novosel je odlučio 1971. napustiti klub, a na njegovo mjesto postavljen je Marijan Catinelli. Na adresu kluba stiže pozivnica za igranje u Kupu Radivoja Koraća.[1]

S obzirom na to da nisu briljirali u prvenstvu ni u Kupu, klub je odlučio prihvatiti poziv za novo natjecanje. Iako financijsko stanje u klubu i nije bilo baš kako je trebalo, ipak su odlučili zaigrati. I očito nisu pogriješili. Prije svega treba reći kako je ovo natjecanje nešto na razini današnjeg Eurokupa (Stojanović, 2020) gdje se iz svega viđenog može zaključiti kako je to bilo priznato natjecanje koje je okupilo i brojne klubove iz Europe. U finalu je svladan OKK Beograd, iako je prva utakmica završena 83:71 u korist ekipe iz Srbije. U drugoj utakmici, na poluvremenu su gubili 40:48, a onda se dogodio kakav nije viđen dotad. Lokomotiva je slavila sa 94:73 na pogon Nikole Plećaša koji je u tom dvoboju zabio čak 40 poena (Kovačević, 1988: 80).

Lokomotiva se dugo mučila, poslije osvajanja Kupa Radivoja Korača nisu uspjeli ponoviti neki veći uspjeh. U prvenstvu su jedva spajali kraj s krajem, ni navijači nisu više bili zainteresirani kao nekad i činilo se da to stvaranje pasti u vodu. Moralo se nešto promijeniti s obzirom na sve viđeno poslije uspjeha 1972. Klub je nakon 30 godina bio na koljenima i čekala se konkretna reakcija. Među igračima je dolazilo do konflikta i bilo je očito da to negativno ozračje neće još dugo trajati. Novosel je nakon odlaska vodio juniore i seniore Jugoslavije, no vratio se u Zagreb kao savjetnik kako bi nešto pokušao promijeniti. Na kraju,

[1] Radivoj Korać bio je poznati srbijanski košarkaš koji je poginuo 1969. Slijedom toga osnovano je međunarodno natjecanje koje je nazvano po njemu te se održavalo od 1972. do 2002.

očito se to pokazalo kao odličan potez. Lokomotiva je pred zaboravom, gurnuti su temelji za stvaranje nove priče, rađa se Cibona...

2.2. ZLATNO RAZDOBLJE CIBONE

Lokomotiva je grcala u dugovima, prijetila je potpuna propast, ali zahvaljujući dvojici ljudi, to se na kraju nije dogodilo. Vladimir Anzulović i Želimir Matko, ikone ondašnje Lokomotive smatrali su kako jedinu točku spasa vide u Slavku Šajberu, koji je u to vrijeme bio prvi čovjek partijske organizacije Grada. Treba dodati kako je na sastanku razmotrena opcija hoće li se preuzeti briga o sportskom centru Šalata koji je bio zapušten, ili će to na kraju ipak biti Lokomotiva (Kovačević, 1988: 85). Na sastanku su sudjelovali predstavnici jednih od najvećih industrija u Zagrebu: Franck, Badel, Kraš i Voće. Nije trebalo dugo razmišljati te je 7. studenog 1975. potpisan sporazum prema kojem se Lokomotiva odvaja od sportskog društva, a novi ljudi koji su ih prisvojili su bili spomenute industrije (Sabolić, 2005: 107).

U gradu je stvorena, odnosno nastavljena nova košarkaška družina pod imenom Cibona koja je bila skraćenica od tri sponzora, odnosno po spoju riječi CI(korija) – BO(mbon) – NA(ranča). Pravo ime došlo je iz „cibus bonus“ što je na latinskom značilo dobra hrana, odnosno prema kojem je sami klub dobio i ime s obzirom na brojne prehrambene lance koji su došli u klub. Prvi nastup pod novim imenom klub je imao u zadarskim Jazinama gdje su slavili protiv Zadra. Na klupu Vukova ponovno je zasjeo Novosel, klub se riješio dugova i moglo se u potpunosti posvetiti samo radu koji će zahtijevati puno strpljenja, ali i ne sluteći na kraju doći do izvanrednih rezultata. Treba reći kako je i Novosel zaslužan za jednu novu priču, obzirom da je prije nego što će ponovno preuzeti trenersku palicu u Zagrebu, dobio izdašnu ponudu od talijanskog Varesea koju je, srećom, odbio (Kovačević: 1988, 88).

Novi-stari trener na klupi Cibone započeo je s potpunim remontom momčadi. Jedni od najzaslužnijih za Lokomotivine rezultate, Plećaš i Omašić, više nisu bili dio kluba. Stvarala se jedna nova momčad, mlada, poletna, a među onima koji je i prvi došao je i Aleksandar Petrović. Doveden je dječji vrtić.

„Mlada je to momčad. Bez prave fizionomije. Potreban je rad. Samo rad. Nema trenera s čarobnim štapićem. Moramo startati iz početka. Želja nam je stvoriti sastav koji bi za dvije-tri

godine igrao vidniju ulogu u našem prvenstvu! Stoga i navijači moraju biti strpljivi. Nitko do uspjeha nije došao preko noći.“ (Kovačević, 1988: 90)

Tako je govorio Novosel. No, glavna zadaća je isto tako bilo vratiti gledatelje da ponovno isprate neku novu Cibonu. A i u tom naumu je uspio Novosel kad su porazili fantastičnu Bosnu predvođenu Mirzom Delibašićem kao igračem, a na klupi je sjedio renomirani trenerski stručnjak Bogdan Tanjević (Kovačević, 1988: 92). Kraj sedamdesetih godina Cibona i nije imala neke uspješne rezultate s obzirom na sve što se događalo, a početak osamdesetih nagovijestio je pravu bajku. Povratak u 1979. Bosna osvaja naslov europskog prvaka pobjedom protiv Varesea, a godinu dana kasnije uslijedila je idila koje se i dan danas svi vrlo rado sjećaju.

Te 1980. dogodilo se nešto o kojem je cijeli svijet brujio. Vojska navijača je došla u sportsku dvoranu Borovo u Vukovaru gdje se igralo finale Kupa Jugoslavije, na jednoj strani Cibona, na drugoj moćna i nezaustavljiva Bosna. Samo tri dana ranije Bosna se okitila naslovom prvaka u Jugoslaviji i za očekivati je bilo kako će Cibona odlepršati. No, u inat svima Novoselove trupe su pokazali koliko im znači igranje za Cibonu te su na kraju slavili 68:62. Junaci su bili Aleksandar Petrović i Andro Knego. Prvi se tek vratio na teren nakon što je prošao sito i rešeto s bolestima, dok je drugi igrao pod bandažom, a i vilica mu nije nešto bila u dobrom stanju (Kovačević, 1988: 103-104).

Slika 1. Nakon slavlja protiv Bosne

SASTAV CIBONE KOJA JE POBIJEDILA BOSNU: Nakić, Petrović, Akik, Bečić, Pavličević, Despot, Sikirić, Knego, Uzelac, Ušić, Dogan te Gospodnetić na čelu s trenerom Novoselom.

Iduće sezone u klub je doveden Krešimir Ćosić, odgojen od Zadra koji je imao strašnu reputaciju u košarkaškom svijetu, no i ne samo to. Naime, Ćosić je u Zagreb došao na zalasku svoje karijere, nakon što je bio prvi igrač s ovih prostora koji je dobio, te na kraju i odbio

poziv da zaigra u najjačoj košarkaškoj ligi svijeta, NBA. Partizan je 1981. bio bolji od Cibone u prvenstvu Jugoslavije, nikako Zagrepčani nisu mogli doći do toliko željenog naslova, ali treba reći kako su u tom susretu frcale iskre na sve strane s obzirom na to da je finale obilježilo suđenje Popovskog i Anastasovskog koji i nisu baš 'briljirali' oko dijeljenja pravde (Kovačević, 1988: 108-109). Utjeha je ipak došla u Kupu gdje su se Cibosi okitili novim naslovom slavljem protiv Kvarnera u Karlovcu, čime su obranili rezultat iz Vukovara.

Zato je iduća godina bila prekretnica gdje su naplatili sve dugove. Na svoj 36. rođendan, 24. travnja 1982. osvojila svoj prvi naslov prvaka Jugoslavije. Treba reći kako je to godine u prvenstvu uvedeno da se nakon regularnog dijela sezone za naslov prvaka igra play-off završnica (Dapčević, 2015: 119-120). U Domu sportova pao je, pogađate, Partizan. Ekipa iz Beograda je dobila prednost domaćeg parketa u prvoj utakmici s obzirom na to da su imali dva boda više u ligi. Nitko nije ni slutio da će prva utakmica biti prava drama s obzirom na to da je Partizan imao 12 koševa prednosti (74:62). Na kraju se ipak otišlo u produžetak gdje je Cibona postavila svoju obranu i svojim koševima potpuno preokrenula rezultat. No, ni to nije bilo dovoljno gdje se opet otišlo u drugi produžetak. Neviđene scene u Beogradu dovele su i do trećeg produžetka, gdje je u završnici ipak pao Partizan 112:108. Druga utakmica odigrala se u zagrebačkom Domu sportova. Početak je nagovijestio da bi to mogla biti večer Partizana, no na kraju je sve bilo samo formalnost. Nisu željeli i ovaj puta izgubiti toliko dugo očekivani trofej. Na kraju je Cibona slavila sa 89:75 i slavlje je moglo početi. Svi su uletjeli u teren, Novosel je bio na ramenima gotovo svih ljudi u dvorani, a kako i ne bi kad su napravili jedan takav fantastičan rezultat (Sabolić, 2005: 114).

„Jest, moj je životni cilj, moja životna želja, bila da Zagreb dobije košarkaškog prvaka. Sad smo to ostvarili. Meni, rođenom Zagrepčaninu, čovjeku zaljubljenom u ovaj grad, ovaj naslov je svakako životno djelo!“ (Kovačević, 1988: 122)

Tako je govorio Novosel nakon osvajanja domaćeg prvenstva. Ta 1982. ostat će zapamćena i po tome što su napravili prvi hat-trick, u kupu u finalu odigranom u Novom Sadu slavili su protiv Olimpije, a prije toga osvojen je i Kup kupova koje su osvojili u belgijskom Bruxellesu, u finalu je pao moćni španjolski velikan Real Madrid (Sabolić, 2005: 121). No, sljedeća sezona je, može se reći, pala u zaborav, iako je osvojen kup. Uoči početka sezone,

Cibona je ostala bez Nakića (vojska), Bečića i Ušića. Kup je osvojen u finalu protiv Rabotničkog, Bosna je osvojila prvenstvo, dok se momčad u europskim natjecanjima izrazito mučila (Kovačević, 1988: 129-130). No, te godine dogodila se i nezapamćena tragedija.

Još jedan od najvećih u povijesti Cibone, Srebrenko Despot preminuo je 12. svibnja 1983. godine. Četiri dana ranije, Despot je nakon jednog druženja u Saloonu[2] krenuo kući ne sluteći što će se dogoditi. Sudario se s drugim autom na povratku kući, te su ga s teškim ozljedama odveli u bolnicu Rebro. Na kraju se ispostavilo da su ozljede bile preteške (Kovačević, 1988: 131).

Sljedeće godine Cibona je osvojila novi naslov prvaka Jugoslavije, i to protiv Crvene Zvezde. Glavna zvijezda tog finalnog dvoboja bio je – Mihovil Nakić! Nakić je pet sekundi prije kraja ubacio fenomenalan koš, a ono što je uslijedilo kasnije bilo je nešto izvan ovog svijeta. Pripremao se teren za dolazak Dražena...

Novosel se te 1984. pripremao na pohod na Olimpijske igre u Los Angelesu sa reprezentacijom Jugoslavije gdje je osvojio broncu, a nešto prije početka Olimpijade razgovaralo se o mogućem dolasku Acinog brata, Dražena Petrovića. Mlađi Petrović imao je na stolu ponude od njegove Šibenke, Partizana i Bosne, pa čak i iz SAD-a, no on je odlučio krenuti bratovim stopama. A osim brata, presudile su još i dvije stvari: studij prava, a i veliki izazov igranja s Cibonom u Kupu prvaka, odnosno današnju Euroligu (Kovačević, 1988: 135-138).

„Cibona je veliki klub koji u ovom sastavu može u finale Kupa prvaka. Smatram da sad ima momčad sposobnu da osvoji sva tri trofeja. A ja, više od svega, volim upravo pobjede i trijumfe! Dugo se pričalo da ćemo zajedno zaigrati Aco i ja. Pokušali smo u reprezentaciji i ispalo je odlično. Sad ćemo i u istom klubu. Savršeno se slažemo i dopunjujemo. On brzo vuče loptu, bit će playmaker kao prethodne sezone, a ja drugi bek, strijelac!“ (Kovačević, Bibić: 2004: 151)

Netko bi rekao u to vrijeme, malo se uzdignuo, malo je bahat, malo je prepotentan. Ali imao je i pravo biti s obzirom na uspjehe njegovog brata, ali znao je Dražen da svojim trudom

[2] Kultni zagrebački klub koji je 1970. otvorio Pero Zlatar

i zalaganjem može pokazati svoju najbolju verziju sebe na terenu, a u tome će kasnije zasigurno i uspjeti. Nisu ga baš simpatizirali ljudi nakon prelaska u Zagrebu, posebno su se čula negodovanja iz Bosne gdje ga je Delibašić 'vrbovao', obzirom da je Dražen tamo trenirao, a ni u Partizanu nisu baš najbolje primili vijest o njegovom nedolasku u Beograd (Kovačević, Bibić, 2004: 151).

Cibona je u sezoni 1984./85. doslovno bacila na koljena Real Madrid. Toliko da je i njihov trener Sainz bio izbezumljen ne znajući što da napravi. Klub je izborio završnicu među šest najboljih klubova, a uz Real, tu su još bili i izraelski Maccabi, moskovski CSKA te dva talijanska kluba, Banco di Roma te Granarolo iz Bologne. Zagrepčani su jedini, uz Maccabi, bili neporaženi na domaćem terenu, što dovoljno govori o njihovoj dominaciji. A onda je došlo i to povijesno finale u grčkom hramu, Ateni. Cibona je tog 3. travnja u dvorani u Pireju slavila protiv Sainzovog Reala 87:78, uz nevjerojatnih 36 koševa Dražena Petrovića (Cibona.com, 2020). No, nakon osvajanja tog veličanstvenog naslova, Dražen je iznenadio skromnom izjavom:

„Moramo ponoviti. Tako se pamte velike momčadi i veliki pobjednici.“ (Zorko, 2003: 74)

Dražen je postavio i jedan vrlo slavni rekord kada je ubacio čak 112! koševa protiv Olimpije u prvenstvu Jugoslavije. Te godine su ostvarena još dva naslova, čime je kompletiran drugi hat-trick. Kup je osvojen u Osijek, svladana je Jugoplastika, dok je u prvenstvu ponovno pala Crvena zvezda. A osvajanjem Kupa prvaka ušli su u odabrano društvo Cantua i Milana, te su uz njih jedini klub koji je osvojio sva tri naslova europskog prvaka, zaista velemajstorski pothvat se napravio tada. Uz to sve, od košarke se oprostio i legendarni Krešimir Ćosić čiju je posljednju utakmicu u Domu sportova došlo ispratiti sedam tisuća ljudi (Dapčević, 2015: 128).

Slika 2: Dražen 1985. u finalu protiv Reala

SASTAVI CIBONE I REALA U ATENI

CIBONA: Mihovil Nakić, Aleksandar Petrović, Adnan Bečić, Zoran Čutura, Igor Lukačić, Dražen Petrović, Andro Knego, Branko Vukićević, Sven Ušić, Ivo Nakić, Franjo Arapović.

REAL MADRID: Wayne Robinson, Alfonso Salas, Fernando Pereiro, Jose Birjukov Aguirregabiria, Francisco del Olmo, Fernando Martin Espina, Juan Antonio Corbalan, Rafael Rullan Ribera, Antonio Espina, Juan Manuel Iturriaga, Brian Jackson.

Sljedeća godina bila je pomalo neobična, iako su Vukovi osvojili dvije od tri titule. Prvenstvo Jugoslavije je na potpuno neočekivan način došla u ruke Zadru koja je u finalu svladala upravo Cibonu, a veliki junak je bio Petar Popović, otac današnjeg košarkaša Marka Popovića. No, i tu ima jedna zanimljiva poveznica. Naime, Cibona je slavila u prvoj utakmici, a onda su išli na uzvrat u Zadar. Međutim, u toj utakmici u Zadru nije igrao Dražen Petrović je Dražen do te utakmice imao dvije tehničke pogreške, a da je dobio eventualnu treću ne bi mogao igrati u Zagrebu, pa se Dražen nije pojavio na parketu u Zadru zbog 'ozljede', što naravno nije bila istina. Treća i zadnja utakmica vratila se u Zagreb gdje Cibona nije izgubila od početka Draženove ere, no na šok svih prisutnih, Zadrani su slavili u gostima i tako odnijeli naslov (Spehr, 2016: 78-79). Očito je da su Zagrepčani bili istrošeni od duge sezone, kao i od prošle gdje su kompletirali svoju vitrinu s novim trofejima. U igru je ušao i Željko Pavličević, dosadašnji pomoćnik i desna ruka Mirka Novosela koji je dobio nagradu za najboljeg europskog košarkaškog trenera, a ubrzo postaje direktor kluba. Klub je ostao i bez starijeg Petrovića i Andra Knege koji je ostvario inozemni transfer u Španjolsku. Dražen Petrović je preuzeo ulogu vođe i mogao je pokazati svu svoju raskoš u igri loptanja pod obručem. Osvojen je Kup, u Novom Sadu pala je toliko spomenuta Bosna.

Slika 3: Slavlje poslije Žalgirisa

Kruna 1986. godine opet je bio europski naslov, fešta u Pešti, kako se i dan danas spominje (Kovačević, 1988: 159). Ponovno se Cibona pokazala kao jednom od najboljih momčadi, a to im je donijelo finalni obračun protiv Žalgirisa u Budimpešti. Žalgiris je bio

predvođen Arvidasom Sabonisom te Rimasom Kurtinaitisom, ali Zagrepčani se nisu uplašili te su uzeli naslov prvaka pobijedivši ih 94:82. More navijača Vukova stiglo je u mađarsku prijestolnicu, čak i oni koji nisu imali kartu, samo da isprate svoje junake. Fešta u Pešti, reklo bi se (Kovačević, Bibić, 2004: 177). Pavličević će ovom naslovu kasnije pridodati još jedan, onaj s Jugoplastikom, te će tako postati prvi i jedini hrvatski trener koji je osvajao dva naslova europskog prvaka s dva različita kluba. No, Cibona je živjela sa svojim navijačima te divne godine, uostalom dovoljno govori izjava košarkaškog Mozarta poslije Budimpešte:

„Šteta što nemamo dva pehara. Jedan za nas, a drugi da damo vama.“(Zorko, 2003: 92)

U sezoni 1986./87. Cibona nije osvojila ni Kup niti prvenstvo, a posebno je čudno ovo drugo s obzirom na to da su bili prvoplasirani nakon regularnog dijela natjecanja. Tadašnja pravila su na neki način zabranjivala Ciboni da brane europsku krunu, pa su umjesto u Kupu prvaka igrali u Kupu kupova. Ponovili su priču iz 1982. kada je svladan Real, ovaj put na koljenima je bio i talijanski Scavolini. Kao brzi vlak su Zagrepčani projurili ovim natjecanjem, praktički nikome nisu davali niti jedan posto šanse da se može nešto napraviti protiv njih (Sabolić, 2005: 127). Na koncu će se to pokazati i kao posljednji europski trofej za klub s Tuškanca koji će se uskoro preseliti u drugi dom.

Nakon više od 40 godina, može se nazvati beskućništva, Cibona je napokon dobila svoj dom u Savskoj, dom gdje i dan danas igraju. Zagreb je tada bio europski centar s obzirom na Univerzijadu tog srpnja 1987., a samo par dana ranije, točnije 29. lipnja Cibosi dobivaju jednu od najljepših dvorana u Europi (Kovačević, 1988: 171). Prvi gost bio je Borac iz Čačka kojega su Zagrepčani lagano dobili. Napokon je i to došlo, reklo bi se, obzirom na brojne uspjehe raznih igrača, trenera, direktora i svih onih koji su imali veliki utjecaj i koji su zaslužni što je klub došao ovako daleko. Posljednji trofej osvojen u bivšoj državi od strane zlatne generacije Cibone dogodio se 1988. kada je osvojen Kup. U finalu odigranom u Rijeci na čelu s trenerom Novoselom slavili su protiv Jugoplastike, a heroj je bio Zoran Čutura koji je ubacio pobjednički koš (Kovačević, Bibić, 2004: 194-195).

Brojni događaji su obilježili tu godinu s obzirom na to da je Dražen Petrović otišao u španjolsku prijestolnicu, potpisavši za Real, dok je Savsku napustio i Mirko Novosel koji je otišao u Italiju gdje je preuzeo Napulj. Pisalo se kako je sve započelo odlaskom Dražena u Madrid te da su otud krenuli prvi problemi. Dražen je još 1986. potpisao za Real, ali je odlučio ostati u Ciboni, a treba dodati kako je odustao od NBA lige gdje će također napraviti veliku karijeru u Portlandu i New Jerseyju prije njegove tragične smrti 1993. u Njemačkoj.

Novosel je u Napulju ostavio duboki trag, ali jednostavno nije mogao izdržati da se ne vrati u svoj Zagreb. Već je bilo sve dogovoreno s talijanskim Cantuom, no Novosel se vratio na mjesto šefa stručnog stožera do 1992., dok će sportski direktor ostati do 1997. (Kovačević, Bibić, 2004: 212). Novosel je imao veliku ulogu i u dovođenju španjolske marketinške tvrtke Dorna, zahvaljujući svojim poznanstvima, te je omogućio i da tu na neki način Cibona preživi. Osim toga, buknuo je i Domovinski rat, pa je Cibona domaći teren imala u španjolskom gradiću Puerto Realu. I nauštrb svega što se događalo, Novosel je svim silama pokušavao pomoći Ciboni da preživi s obzirom na tešku situaciju u Hrvatskoj. I u tom naumu je uspio (Kovačević, Bibić, 2004: 220).

2.3. CIBONA U NOVOSTVORENOJ DRŽAVI

U Hrvatskoj je u to vrijeme bjesnio rat, pa je Cibona svoje europske utakmice morala igrati izvan Zagreba. Očekivalo se da će to biti nešto bliže, no oni su svoje utakmice igrali ni manje ni više, u spomenutoj Andaluziji. Zanimljiva činjenica je da su u tim utakmicama koje su morali igrati imali 59 letova i čak 46 vožnji autobusom (Kovačević, 1996: 254). No, vrlo brzo su se vratili u svoj dom u proljeće 1992.

Posljednji put na klupi Cibone, Novosel se našao u utakmici protiv Joventuta u Zagrebu, a premijerna sezona u hrvatskom prvenstvu otišla je u ruke Cibone koja je u finalu bila bolja od Zadra, čime je nakon pet godina osvojen neki trofej na domaćem parketu (Sabolić, 2005: 130). Na klupi je sjedio njegov nasljednik Aleksandar Petrović. Prvi predsjednik Hrvatskog košarkaškog saveza bio je Boris Lalić, koji je i vjenčani kum Novoselu. Na odlasku iz Cibone 1997. obnašao je dužnost generalnog direktora Nogometnog kluba Dinamo, a 2000. odlazi u mirovinu (Kovačević, Bibić, 2004: 230-234).

Te 1992. Cibona je napravila još jedan pravi potez, osnovan je Radio Cibona koji je pokrenut s Hrvatskim olimpijskim odborom, u rujnu 1992. na frekvenciji 104,5 MHz izašli su prvi glasovi na znamenitom sportskom radiju (Kovačević, 1996: 272). Velika je stvar napomenuti i da je to bio jedini sportski radio u Europi u to vrijeme koji je i na neki način približio sportske događaje, ali i sam sport svim slušateljima (Kovačević, 1996: 274). Uz brojne glazbene hitove tu su bile i cjelodnevne sportske-vikend emisije, a tu su bili uključeni akteri koji su se izravno javljali s mjesta događaja, zatim brojni intervjui koji su imali još taj jedan dodatan štih. Pogotovo su ti bili uključeni momčadski sportovi poput košarke koja je imala veliku slušanost gdje su samo vrhunski profesionalci radili te su imali dobre retoričke sposobnosti (Vasilj, 2014: 152-153). Dogodine je i priređena utakmica između Cibone i

Hrvatske, kao svečanost za Andru Knegu i Dražena Petrovića, dvojice karizmatičnih kapetana koji su ostavili dubok trag u klubu, a te godine dogodila se i nezapamćena tragedija u kojoj smo ostali bez našeg Dražena (Sabolić, 2005: 131).

Cibona je od 1992. do 2002. bila prvak Hrvatske, 2003. se tu umiješao Split, dok je 2007. prvak bio Zadar. 1994. će biti upisana zlatnim slovima u povijest Cibone, obzirom da su te godine upisali 33 pobjede i bez ijednog poraza su na kraju osvojili prvenstvo koje je predvodio kapetan Veljko Mršić, jedan od najmlađih kapetana u povijesti Cibone (Sabolić, 2005: 132). Osim toga, treba istaknuti i 1995. godinu kada su nakon sedam godina čekanja konačno dohvatili Kup pobijedivši u finalu Zrinjevac u Dubrovniku (Kovačević, 1996: 300). U priču ulaze jedni od najpoznatijih telekomunikacijskih uređaja, te se Cibona vrlo kratko zadržala pod imenom Cibona Siemens 1998., a onda u priču ulazi VIP čije su ime nosili do nekih 2005./2006. godine kada su krenuli prvi problemi.

Igranje u Euroligi, neadekvatno vođenje kluba, dolazak neprovjerenih igrača koji su pokupili novce su sve bili razlozi da je Cibona na neki način postala uzdrmana. Još veći problemi su se dogodili kada se generalni sponzor VIP prebacio na sponzorstvo Snježne kraljice (skijaške utrke na Sljemenu), odakle je zapravo sve krenulo (Puljić, 2020). Dolaskom sjajnog hrvatskog trenera Velimira Perasovića na klupu Cibone 2008. je bilo vatreno. Igralo se četvrtfinale Eurolige, no dugovi su samo rasli. Grad Zagreb je 2010. preuzeo palicu, odnosno Cibona je bila u njihovom vlasništvu te u potpunosti je ovisna o njima (100posto.hr, 2020.). Klub je i 2014. pokrenuo proces predstečajne nagodbe te je prijavljen dug od 34 milijuna kuna koji je na kraju narastao i do 40 milijuna. Dogovorena je otplata kroz sedam godina uz godinu dana počeka (Cibona.com, 2020), a sve bi trebalo konačno biti isplaćeno 2023. kroz 84 rate (Vecernji.hr, 2020). Započela je i vladavina Cedevite pod Emilom Tedeschijem, ali klub nije naišao na pozitivne simpatije u Zagrebu, a nakon poraza Cibone u prvenstvu Hrvatske prošle godine, klub se preselio u Sloveniju.

2.4. OSVAJANJE ABA LIGE

Dolaskom Cedevite, odnosno unosom kapitala od strane Atlantic grupe, stopirana je vladavina Cibone, barem na neko vrijeme. Posebno je to izraženo bilo u razdoblju od 2014. do 2018. kada je Cedevita svaki put uzela naslov hrvatskog prvaka. Slična je situacija bila i u Kupu Krešimira Ćosića, nikako se Vukovi nisu mogli oduprijeti tim uspjesima Cedevite. No, ipak u svemu tome, našlo se i nešto pozitivno kada su 2014. osvojili regionalnu ABA ligu, i to potpuno neočekivano.

Klub je nakon 26 odigranih kola na četvrtom mjestu završio regularnu sezonu, čime se automatski dobili kartu za Final Four u beogradskoj Kombank Areni. Prva je bila Crvena zvezda, drugi još jedan hrvatski predstavnik uz Cibonu, Cedevita, dok je s treće pozicije ušao Partizan. Prvo su sa 75:70 slavili protiv Zvezde u finalu, dok je drugo polufinale također pripalo Hrvatima, obzirom da je Cedevita u čudesnoj završnici pobijedila Partizan. Usred Beograda se dogodilo veliko hrvatsko finale gdje je Cibona nadigrala Cedevitu pred nešto više od dvije tisuće gledatelja i tako osvojila prvi veći trofej u svojoj novijoj i modernijoj povijesti još od 1987. kada su osvojili Kup pobjednika kupova (Cibona.com, 2020). Za najefikasnijeg igrača turnira u Beogradu proglašen je današnji član Phoenix Sunsa, Dario Šarić.

CIBONA (72): Davor Kus (8), Darko Planinić (7), Jerel Blassingame (12), Lovro Demo, Dario Šarić (23), Marin Rozić (13), Marko Jagodić-Kuridža (4), Martin Junaković, Dominik Mavra, Marko Arapović, Ivan Siriščević (5), Tomislav Gabrić. TRENER: Slaven Rimac

CEDEVITA (59): Lovro Mazalin, Tomislav Zubčić (13), Ivan Ramljak, Luka Babić (4), Ante Delaš (8), Nolan Smith (8), Allan Ray, Goran Suton (10), Miro Bilan, Jusuf Nurkić (9), Ivo Baltić, Marino Baždarić (7). TRENER: Jasmin Repeša.

SUCI: Ilija Belošević, Milivoje Jovčić, Milija Vojinović.

2.5. MOGUĆNOST SPAJANJA S CEDEVITOM

Prije desetak godina najveći zaljubljenici u hrvatsku košarku potajno su osluškivali što se tada događalo u Zagrebu. Konkretnije, došlo se na temu spajanja Cedevite i Cibone u doba kada je Perasović zasjeo na klupu Cibone, dok je otac Cibone, Mirko Novosel bio vrlo aktivno uključen u klub. Novosel je inicirao sastanak, no na kraju je ipak sve palo u vodu. Zakotrljala se priča kad je Cedevita navodno htjela dobiti uvid u rad Cibone, za što vodstvo kluba i nije bilo previše zainteresirano (Puljić, 2020)

Osim toga, postavljalo se pitanje kako bi se moguća fuzija, odnosno spajanje odrazilo na Cibonu, a kako na Cedevitu, obzirom da bi se tada spojili financija i jaka tradicija, jer svjedoci smo da zagrebačka publika i nije bila previše naklonjena Cedeviti, odnosno tek mali postotak njih je navijao za momčad Cedevite.

No, treba uzeti u obzir da Cedevita ima novac čime bi se određeni broj Ciboninih čelnika morao povući ukoliko bi tada došlo do nekakvog oblika suradnje. No, vidjeli smo što se dogodilo kada su Vukovi ponovno vratili trofej državnog prvaka u Savsku nakon pet godina, Cedevita je svoje ambicije i planove prenijela u Ljubljanu gdje sada djeluje kao Cedevita Olimpija te nastupa u dvorani Stožice. U jednom intervjuu je direktor KK Cedevita, Davor Užbinec objasnio što se tada dogodilo:

„Prije 7-8 godina bili smo u konkretnim planovima spajanja našeg kluba s Cibonom, nažalost to u tom trenutku nije uspjelo. Prošle sezone ponovno su se pojavile priče koje nisu bile konkretne, ali se o tome šuškalo, ali ništa se konkretno nije dogodilo. Klub je počeo tražiti neka rješenja, pravce za budućnost u koje bi mogao ići, jer nismo nikad skrivali naše ambicije,...“ (hrt.hr, 2020)

TABLICA 1.1.: PREGLED SVIH OSVOJENIH NASLOVA KLUBA

Prvenstvo Hrvatske	1992., 1993., 1994., 1995., 1996., 1997., 1998., 1999., 2000., 2001., 2002., 2004., 2006., 2007., 2009., 2010., 2012., 2013., 2019.
Kup Krešimira Ćosića	1995., 1996., 1999., 2001., 2002., 2009., 2013.
Prvenstvo Jugoslavije	1982., 1984., 1985.
Kup Jugoslavije	1969., 1980., 1981., 1982., 1983., 1985., 1986., 1988.
Kup europskih prvaka	1985., 1986.
Kup pobjednika kupova	1982., 1987.
Kup Radivoja Koraća	1972.
ABA liga	2014.

3. ISTRAŽIVANJE

Predmet ovog istraživanja je zašto je i kako Cibona od europskog prvaka došla u situaciju da u potpunosti ovisi o situaciji u gradu, odnosno da financija više pa gotovo da i nema. Svjedoci smo u ranijim poglavljima kako su se stvari bitno drugačije odvijale u bivšoj državi, ali žalosno je da takav jedan košarkaški velikan ne uživa popularnost kakvu je imao prije 30 ili 40 godina. No, nije samo u Ciboni takva situacija, to je općenito problem i cijele hrvatske košarke koja iz godine u godinu životari i nikako ne može namiriti one osnovne financijske uvjete.

Živimo u takvim vremenima kada se više ne može čuti u medijima da je Cibona napravila neki veći uspjeh. Istina, prošle godine su srušili Cedevitu u borbi za naslov državnog prvaka, ali ljubitelji Cibone koji dišu s njom zasigurno bi htjeli da gledaju europsku košarku kakva se nekoć gledala u vrijeme Lokomotive i ondašnje Cibone. Ne govori se tu u osvajanju nekakvog trofeja u Europi, nego samo stabilniji klub koji bi, idemo to tako nazvati, držao neku zlatnu sredinu. Zadnji bitniji trofej stigao je već spomenute prošle godine te 2014. kada je osvojena regionalna liga, no od zadnjeg trofeja u Europi prošle su čak 33 godine.

Postavlja se pitanje kako riješiti taj problem kako bi Cibona konačno stala na noge?

S obzirom da nas je zadesilo i ovo teško vremensko razdoblje kada se u cijelom svijetu događa ova pandemija koronavirusa, bilo je teško na neki način fizički doći do sugovornika. Sigurno da je svima i stalo na neki način do zdravlja, pa se nismo htjeli upuštati u neke veće kontakte. Prema Milasu (2015.) uzorak se obavljao na sedam osoba što znači da je cijela stvar bila podređena samo jednoj zadaći: da ispitanicima budu postavljena ista pitanja istim riječima, istim naglaskom, istim redoslijedom te istim značenjem. Očekuje se da se o osjetljivoj temi slobodno priča, iako, ruku na srce, teško je i sve ovo bilo dobiti s obzirom na to da je klub u stanju kakvom je, te je vrlo osjetljiva tema (Milas, 2015: 587).

Zadnjih par mjeseci puno se toga dogodilo na području hrvatske košarke, pa je tako primjerice aktualni izbornik hrvatske košarkaške reprezentacije postao novim trenerom Zadra, dok je istovremeno vladala teška situacija u Ciboni s obzirom na krizu u kojoj se našao cijeli svijet. Osim toga, Cibona je riješila i pitanje sportskog direktora. Na to mjesto postavljen je dugogodišnji kapetan Cibone, Marin Rozić koji je dugo razmišljao hoće li odigrati još jednu sezonu ili će završiti svoju igračku karijeru. Nažalost, pandemija korona virusa samo je ubrzala kraj njegove igračke karijere, pa će tako Rozić imati novu ulogu u razvoju kluba.

Jedan od ključnih kriterija za biranje sugovornika koji bi sudjelovali u intervjuima je bio njihov aktivni angažman na području Cibone, od čega je svaki od sudionika imao trenerski ili igrački angažman, pa čak i novinarski. Birani su prema kriterijima tako da je svatko od njih imao neku ulogu u povijesti Cibone. Tako su za potrebe ovog diplomskog rada intervjuirana sedam sugovornika:

1. Mirko Novosel

2. Aleksandar Petrović

3. Veljko Mršić

4. Marin Rozić

5. Željko Pavličević

6. Andro Knego

7. Tvrtko Puljić

Za svakog od sedam sudionika napravljen je jedan mali opus o njihovim karijerama, što o igračkim, što o trenerskim te na kraju i novinarskim. Osim toga, svaki opis o njihovim karijerama sadržava i fotografiju.

U radu je korištena metoda polustrukturiranog intervjua. Intervju je dijalog u kojem novinar postavlja pitanja, dok na njega odgovara druga osoba, odnosno ona koja se intervjuira (Malović, 2005: 217). Javlja se potraga za novim spoznajama ili razvijanje zamisli i istraživačkih hipoteza koje teže razumijevanju načina na koji ljudi razmišljaju i osjećaju o određenom problemu. Ova metoda usredotočena je na otvaranje novih perspektiva i stjecanje potpunijeg uvida u dotad nedovoljno istraženom području. Zadaća razgovora nije toliko prikupljanje podataka koliko ideja o nedovoljno istraženom problemu. Razgovor valja voditi na potpuno prirodan način, tako da njegova predodređenost ne bude očita sugovornicima. O temama o kojima se bude razgovaralo treba se često ostavljati dojam spontanosti, odnosno da se ne drži nekakvih grubih smjernica (Milas, 2015: 585-588).

Ovakva metoda koristi se u pravilu, na uzorku ne većem od 30 ljudi. Istinska reprezentativnost obično nije neki strogo zacrtani cilj, ali je važno da se istraživanjem budu obuhvaćeni različiti ispitanici što bi trebalo osigurati zastupljenost svih kategorija koje istražujemo. Plan razgovora sastoji se od osnovnih pravila koja bi trebali slijediti te tema koje

bi valjalo pokriti. Osim toga, za ovakvu vrstu intervjua se važno temeljito pripremiti, informirati se što više o problemu, te razgovarati s osobama upućenom o problemu kako bi se doznalo što više informacija o radu unutar neke domene (Malović: 2005, 223).

Ovo istraživanje je imalo za cilj pokušati odgovoriti na sljedeća istraživačka pitanja:

1. Kakvo je trenutačno stanje u KK Cibona?

2. Koji su ključni faktori doveli do takvog stanja?

3. Što treba sve osigurati za bolju Ciboninu budućnost?

Svjedoci smo kako aktualno stanje u najuspješnijem hrvatskom klubu, barem kad je riječ o košarci u Hrvatskoj, nije zadovoljavajuće, te se pokušalo doznati koji su sve problemi doveli do toga da je klub u lošijem stanju nego prije. Na iznesene tvrdnje svaki od sedam sugovornika je iznio svoje odgovore te je ponudio svoje prijedloge kako u budućnosti ne bismo morali gledati današnju sliku kluba. Na svako od osam pitanja, sugovornici su iznijeli svoje teze, a pitanja se mogu pronaći u prilozima na kraju rada.

Navedeni intervjui odvijali su se u srpnju 2020. S obzirom na spomenutu pandemiju korona virusa, obzirom na brojne obveze nekih sudionika te kako je vrijeme godišnjih odmora, razgovori su provedeni telefonskim putem ili preko videopoziva. Sudionicima ovog intervjua je naglašeno da se razgovor snima te je sve proteklo u najboljem redu. Štoviše, svi su bili susretljivi, štoviše svi su se stavili na raspolaganje ako još bude nešto trebalo ili bude nejasno. Razgovori su u prosjeku vođeni između 20 i 40 minuta.

Treba uzeti u obzir prije svega kako se ovaj diplomski rad piše student koji nije ni rođen dok je Cibona bila košarkaški brend prije 30, 40 godina s obzirom na svoje vrhunske rezultate koje je ostvarivala u to vrijeme. Danas je zasigurno lošija situacija, no primjerice jedan od sugovornika, Andro Knego je istaknuo kako mu je drago što se netko pozabavio Cibonom, no ima i sugovornika koji nisu već duže vrijeme u klubu pa ne mogu reći realno stanje iz prve ruke.

MIRKO NOVOSEL

Slika 4: Mirko Novosel

Teško bi bilo zamisliti Cibonu bez jednog ovakvog košarkaškog vizionara. Trenera koji je stavio zagrebački klub na košarkašku mapu te je od njega stvorio jednog od najvećih košarkaških klubova u Hrvatskoj koji uživa veliki imidž u Europi, ali i u ostatku svijeta.

Novosel je rođen u Zagrebu, sa svojih 82 godine priča o košarci s istim žarom kao kad je i započeo sve što ima veze s loptanjem pod obručima. Kao igrač stasao je također u Ciboni, zapravo ondašnjoj Lokomotivi za koju je igrao od 1952. do 1966. Bio je solidan igrač, ali kao trener napravio je ogromnu karijeru, karijeru o kojoj svi s veseljem rado pričaju, kao i sam Novosel.

Nema što nije osvojio u svojoj trenerskoj karijeri, počeo je, naravno, tamo gdje je započeo i svoju igračku karijeru, u Lokomotivi koju je vodio do 1971. Vodio je juniore Jugoslavije vrlo kratko, a sa seniorskom reprezentacijom Jugoslavije stvorio je odlične rezultate. Dvije srebrne medalje, jedna na SP-u 1974. i jedna na Olimpijadi dvije godine kasnije. Na klupu se opet vraća 1984., ali vrlo kratko. Očito je i to bilo dovoljno gdje je 1984. s njima osvojio brončanu medalju na Olimpijskim igrama u Los Angelesu. Tu treba dodati i dva zlata koje je osvojio na europskoj smotri, jednu 1973. sa Španjolskom, a drugu 1975. kad je tadašnja Jugoslavija bila domaćin.

Iako ne treba umanjivati sve te fenomenalne rezultate, s Cibonom je to sve stavljeno kao šlag na tortu u njegovoj uspješnoj karijeri. Sedam osvojenih kupova, dvije titule jugoslavenske lige, kao i Eurolige te Kupa pobjednika Kupova. Dva puta je s Vukovima bio i finalist Kupa Radivoja Koraća (slično natjecanje kao današnji Eurokup), gdje su izgubili od Arrigonija Rietija te od španjolskog velikana, Real Madrida, a jedino je Lokomotiva to natjecanje osvojila 1972 kada su u prvom izdanju slavili protiv OKK Beograda.

Ne treba zaboraviti rezultate i na individualnoj razini, gdje je gospodin Novosel 'uhvatio' zavidne nagrade. Proglašen je europskim trenerom godine 1985., dok je 2007. uvršten u američku Kuću slavnih u Springfieldu, gdje njegovo ime ponosno stoji uz brojne košarkaške velikane koji su na neki način obilježili svjetsku košarku. Prije deset godina uvršten je i u europsku Kuću slavnih.

ALEKSANDAR PETROVIĆ

Draženov brat i jedan od najvećih košarkaša koji su ostavili dubok trag u povijesti Cibone. Rođen 16. veljače 1959. u Šibeniku, Petrović je kao i mnoga tadašnja djeca u Krešimirovom gradu, zavolio košarku te je 1974., u dobi od 15 godina zaigrao u Šibenki. Vrlo brzo je svoje košarkaške vještine prebacio u Zagreb, gdje ga je dovela Cibona u kojoj je ostao sve do 1987. godine.

Slika 5: Aleksandar Petrović

Nakon toga uslijedila je kratka epizoda u Pesaru, pa povratak u Cibonu. Vrlo kratko se zadržao i u Novom Zagrebu, a zadnja stanica u igračkoj karijeri bio je luksemburški Racing. Petrović je obično igrao na poziciji playmakera, odnosno beka šutera, a za Vukove je ukupno odigrao 117 utakmica i pritom postigao 827 koševa.

Kad je riječ o uspjesima, što na klupskoj, što na nacionalnoj razini. Uzeo je spomenute dvije titule europskog prvaka sa Zagrepčanima, kao i šest puta Kup Jugoslavije. Jugoslavensko prvenstvo osvajao je tri puta, a ništa manje uspješniji nije bio ni u reprezentaciji gdje je osvojio čak četiri brončane medalje. Prvi put treće mjesto stiglo je na svjetskoj smotri 1982. godine, a isti uspjeh ponovio se i četiri godine kasnije. Jedna bronca stigla je i na europskoj razini 1987., kao i na Olimpijadi 1984. u SAD-u.

Vrlo mlad se Aco otisnuo kao trener gdje je već 1991. preuzeo Cibonu koju je vodio do 1995., Vodio ju je još jednom od 1997. do 1999., a u karijeri je vodio još i Zadar, Cedevitu, ali i litavskog velikana Lietuvosa Rytasa. Okušao se i na nacionalnoj razini, kao izbornik hrvatske reprezentacije dva puta, jedanput Bosne i Hercegovine, a danas je trenutno izbornik brazilske reprezentacije koju vodi od 2017., te se može reći kako je vrlo uspješan u Južnoj Americi gdje ga iznimno cijene, a prije godinu dana odveo ih je i do Svjetskog prvenstva u Kini gdje su završili na solidnom 13. mjestu.

U klubu pod Tornjem obnašao je gotovo sve važnije funkcije – bio je igrač, trener, direktor te predsjednik.

VELJKO MRŠIĆ

Aktualni izbornik hrvatske reprezentacije i trener Zadra, 49-godišnji Splićanin je također bio impresivan i na igračkoj razini. U Ciboni je igrao u dva navrata, a bio je ujedno i jedan od najmlađih kapetana u povijesti zagrebačkog kluba.

Dublji trag ostavio je i u Andaluziji, gdje je od 1999. do 2002. nastupao za momčad Malage. Uspješan je bio i s hrvatskom reprezentacijom s kojom je osvojio tri brončane medalje, a sada to isto gradi i na trenerskom polju gdje se očekuje povratak hrvatske košarke.

Slika 6: Veljko Mršić

Na čelo hrvatske košarkaške reprezentacije postavljen je prije nešto više od godinu dana, a primarni zadatak novog hrvatskog izbornika bio je na neki način postavljanje novih temelja za gradnju novih uspjeha hrvatske košarke, pri čemu je doveden čovjek koji je ostvario renomiranu klupsku trenersku karijeru, a kad još k tome dodamo da je i na mjesto prvog pomoćnika u reprezentaciji postavljen Damir Mulaomerović, jasno je da se polako vide i rezultati.

Mršić je s reprezentacijom debitirao na NBA Ljetnoj ligi gdje je isprobavao neke nove igrače koji bi mogli dobiti novu ulogu u reprezentaciji te je s NBA klubovima odigrano dosta utakmica. Uslijedio je turnir u Kini, tzv. Stanković Kup gdje su naši košarkaši u Shenzhenu u finalu slavili protiv domaćina.

U veljači ove godine započele su i kvalifikacije za Eurobasket 2021. U skupini s Nizozemskom, Švedskom i Turskom, Hrvatska je upisala stopostotan učinak nakon prva dva kola, a veliku ulogu u tim utakmicama imao je novi košarkaš Cibone Mateo Drežnjak o kojem će biti nešto više riječi kasnije.

Kvalifikacije bi, prema svemu sudeći, trebale biti nastavljene krajem studenog ove godine, dok će se Europsko prvenstvo igrati tek za dvije godine, obzirom na trenutno stanje zbog krize s koronavirusom, a ujedno su i Olimpijske igre u Tokiju prebačene na sljedeću godinu.

MARIN ROZIĆ

Rođeni Mostarac koji je prošao sito i rešeto s Vukovima, a osim toga bio je i dugogodišnji kapetan. Jedan je od onih koji će ostati upisan u povijesne knjige kluba iz Savske s obzirom na to da je tamo proveo čak 16 godina.

Rozić je svoju bogatu košarkašku karijeru započeo 2007. u zagrebačkom Zrinjevcu, a imao je i kratku epizodu u Italiji, točnije u Livornu. Onda je došla ta 2004. gdje je Rozić došao u Cibonu gdje nije ni slutio da će mu to biti posljednja stanica u igračkoj karijeri.

Slika 7: Marin Rozić

Nažalost, okončanje njegove igračke karijere samo je ubrzala pandemija koronavirusa te potres koji se dogodio prije par mjeseci u Zagrebu. Osim toga, Hrvatski košarkaški savez je odlučio da se hrvatsko prvenstvo neće nastaviti, a nedugo nakon toga i Cibona je objavila da je privremeno odlučila raskinuti suradnju s trenerom Ivanom Velićem i još nekoliko zaposlenika s obzirom na spomenute razloge.

Kad je riječ o njegovim igrama za Cibonu, mora se priznati kako je od 2004. do ove godine porušio apsolutno sve rekorde s obzirom na to da je tamo bio dugi niz godina. S njima je osvojio čak sedam naslova domaćeg prvaka, a posljednji je došao prošle godine gdje su napokon s trona uspjeli skinuti Cedevitu koja je dotad dominirala hrvatskom košarkom. Osim domaćeg prvenstva, tu su i dva naslova Kupa Krešimira Ćosića, kao i ono nezaboravno, gotovo iznenađujuće osvajanje regionalne ABA lige u sezoni 2013./2014.

Dugi niz godina krilni igrač iz Mostara je nastupao i za košarkašku reprezentaciju, a bio je i član generacije koja je išla na Eurobasket 2007., odnosno 2009. Onda je tu stigla i pauza s obzirom na sve što se događalo u nacionalnoj momčadi, da bi nakon devet godina, odnosno 2018. dobio poziv tadašnjeg izbornika Dražena Anzulovića da pomogne reprezentaciji u pokušaju plasmana na Svjetsko prvenstvo u Kinu koji je bio neuspješan, nakon čega je zapravo krenuo totalni remont u reprezentaciji.

Treba nadodati kako će Rozić od iduće sezone imati novu funkciju u klubu, obzirom da će preuzeti mjesto sportskog direktora kao što je i bilo na neki način očekivano, što dovoljno govori o tome koliko ga vodstvo kluba cijeni.

ŽELJKO PAVLIČEVIĆ

Još jedno iznimno cijenjeno ime u hrvatskoj košarci, ali i japanskoj, obzirom da je tamo ostavio dubok trag, što u reprezentaciji, što u brojnim klubovima u zemlji izlazećeg sunca. Kao igrač je igrao u svim kategorijama ondašnje Lokomotive, a onda se u dobi od samo 26 godina otisnuo u trenerske vode gdje očito nije pogriješio.

Slika 8: Željko Pavličević

Treba prije svega spomenuti i njegovog šest godina mlađeg brata Damira Pavličevića koji je također bio dio zlatne generacije Cibone za koju je nastupio 33 puta. Doduše, Željko Pavličević je bio desna ruka, odnosno pomoćni trener Mirka Novosela za vrijeme dok ju je Novosel vodio (1976. – 1985.) prije nego će ju preuzeti Željko i upisati se u povijest. Dodajmo i kako se javila i neuobičajena situacija s obzirom na to da je Novosel u sezoni 1984./85. klub vodio u međunarodnim natjecanjima, dok je Pavličević bio zaslužan za domaće prvenstvo i kup. U jednom intervjuu je istaknuo kako se rado sjeća takvih dana.

'Ja sam imao neke rezultate u mlađim kategorijama Lokomotive, i bili smo vrlo uspješni, osvojili smo nekoliko trofeja. Biti pomoćni trener Mirku Novoselu je jedna prava mala avangarda, devet godina sam bio pomoćni trener i to je bila jedna velika sreća za mene' – osvrnuo se Pavličević na uspješne dane u Ciboni.

Željko Pavličević je jedini trener u povijesti koji je osvojio dvije titule europskog prvaka s dva različita kluba, a i u još jednom je imao veliku ulogu. Vraćamo se u 1985. kada su Cibosi osvojili svoju prvu euroligašku titulu i to protiv Real Madrida u Ateni. U to vrijeme je Pavličević bio pomoćni trener, ali je već iduće godine promoviran u glavnog trenera te je ponovio uspjeh slavivši u finalu Eurolige protiv Žalgirisa u Budimpešti.

Krajem osamdesetih godina prošlog stoljeća, Pavličević je svoje trenersko iskustvo dokazivao u Španjolskoj, a onda je 1990. stigla ponuda od POP-a 84, odnosno splitske Jugoplastike. Mnogo igrača je napustilo tadašnju Jugoplastiku, između ostalog i današnji drugi čovjek hrvatske košarke, Dino Rađa te trener novog španjolskog prvaka Baskonije, Duško Ivanović. Jugoplastika je u to vrijeme uzela dva naslova europskog prvaka, a dolaskom

Pavličevića to se i treći put dogodilo kada su se u Parizu protiv Barcelone na europski tron popeli igrači poput Tonija Kukoča, Velimira Perasovića, Žana Tabaka i ostalih koji će nakon odlaska iz Splita napraviti vrlo lijepu karijeru.

ANDRO KNEGO

Slika 9: Andro Knego

U povijesti Cibone, odnosno kad se uđe u KC Dražen Petrović i čim uzdignete pogled na visinama stoji tri umirovljena dresa[3]. Jedan od njih je i od gospodina Knege koji je zasigurno jedan od najboljih igrača u povijesti hrvatskog najtrofejnijeg kluba.

Rodio se u Dubrovniku 1956. godine, košarku je počeo igrati u svome rodnom kraju, da bi na kraju otišao u Zagreb u koji je dolazio čak tri puta. Prvi dolazak bio je 1977. godine gdje će među Vukovima ostati do 1985. godine kada odlazi u Španjolsku, ali vrlo brzo se vraća u Hrvatsku, ponovno u Cibonu. Ponovno odlazi iz Zagreba, ovaj put u talijanski Montecatini, a onda je uslijedio i treći povratak u hrvatsku prijestolnicu. Karijeru je završio u austrijskom Welsu.

Kad je riječ o odličjima, treba spomenuti kako je na klupskoj i reprezentativno razini ostvario zavidne uspjehe. Krenimo s reprezentacijom Jugoslavije gdje od nastupa na europskim natjecanjima ima srebro iz 1981. Ima i po jedno svjetsko zlato (1978., Filipini) te jednu broncu (1982., Kolumbija). Na Olimpijadi je osvojio tri medalje: srebro 1976. u Montrealu, zlato 1980. u Moskvi te bronca četiri godine kasnije u Los Angelesu.

Među Vukovima nema što se nije osvojilo, ovaj dubrovački gospar zaista će ostati upisan u zlatnu povijest Cibone. Tri puta je bio prvak bivše države, dok je dva puta osvojio kup. Dva puta je osvojio i FIBA-in Saporta kup gdje je čak osvojio nagradu i za najboljeg strijelca, i kao šlag na tortu, euroligaška titula 1985. s Cibonom. Odigrao je najviše službenih utakmica za Lokomotivu i Cibonu (510) i postigao 7026 koševa, te je s njima osvojio 12 trofeja.

[3] U dvorani KC Dražen Petrović su umirovljena tri dresa: od Dražena Petrovića (broj 10), Mihovila Nakića (broj 4) te Andra Knege (broj 11).

Nakon završetka karijere, Knego se okušao u drugim vodama, a poslije igračke karijere 2001. godine je dobio državnu nagradu 'Franjo Bučar' za osobit razvoj sporta u Hrvatskoj te za svoja brojna postignuća u njegovoj slavnoj karijeri.

Okušao se i kao direktor Cibone na čiju je poziciju sjeo 2010. nakon odlaska Bože Miličevića kako bi im pomogao vratiti ogromni dug koji se stvorio. Međutim, iako se znalo da će to biti jako zahtjevan posao vratiti dug, Knego na kraju nije uspio i na kraju je odstupio s te pozicije nakon 10-ak mjeseci.

TVRTKO PULJIĆ

Slika 10: Tvrtko Puljić

Riječ je o sjajnom primjeru sportskog novinara koji duže vrijeme prati sportska događanja, a posebno je dobro upućen u zbivanja u Ciboni, što s nekakvog političkog gledišta, kao i sportskog. Danas radi kao novinar uglednih dnevnih sportskih novina, Sportskih novosti. Svoj novinarski put započeo je u Večernjem listu, a kratko je bio i u Vjesniku.

U Sportskim novostima piše o različitim temama, u njoj ima i svoju kolumnu 'Ritam sporta' gdje piše o aktualnim zbivanjima u hrvatskom sportu. Najviše voli pisati o košarci gdje se često bavi problematikom hrvatske košarke, što reprezentacije, što ostalih velikana europske košarke kao što su Cibona, Zadar i Split.

Kad je riječ o problematici Cibone zadnjih godina, odnosno kakvi su odnosi unutar kluba i igrača, što klubu treba kako bi se vidjelo svjetlo na kraju tunela, raznim intervjuima s bivšim igračima, trenerima, direktora i slično.

4. PRIKAZ REZULTATA ISTRAŽIVANJA

1) Trenutačno stanje u Ciboni

Većina ispitanika slaže se kako trenutna situacija u klubu nije bajna, pogotovo na epidemiološku situaciju u Hrvatskoj, ali da treba pronaći i nešto dobroga u tome s obzirom na to da se više neće moći davati ugovori kao što se to davalo prije, te da će se dogoditi manjak novaca u blagajni, možda još i više s obzirom na to da su i prije bili u krizi, a kako najavljuju novu recesiju, možda još i dublje uđu. I dalje je tu i predstečajna nagodba koje se još uvijek rješavaju.

Onaj koji je stvarao Cibonu, Mirko Novosel, smatra kako su najveći problem kluba financije, ali dodaje kako je to ujedno i problem svih sportova u Hrvatskoj. „Prvo i osnovno je rješavanje tog financijskog statusa. Nije to samo problem Cibone, to je problem cijelog hrvatskog sporta u globalu. Kod nas nije riješen taj osnovni financijski sustav cijelog sporta i normalno da klubovi imaju financijskih problema. Kad bi riješili taj problem i onoliko koliko je potrebno za sustavno financiranje kluba, onda bi stvari bile puno povoljnije.“

Njegov učenik na trenerskoj klupi, ali i igrač koji je stasao pod njegovom palicom, Aleksandar Petrović smatra kako je trenutačno stanje sa sportske priče odlično, dok s ove druge strane, financijska priča malo šteka. Ali kaže, kako je zadovoljan jer su se pomaknuli s priče oko igrača. „Ono što mogu reći je da je u svakom slučaju pozitivna stvar u ovom kontekstu opredjeljenja na ovaj sistem i način funkcioniranja, u smislu da se potpuno okrenu ka mladim igračima gdje kroz apsolutnu privolu treba gledati dolazak Nakića i Drežnjaka i davanje glavne role Prkačinu tako da s te strane svaki navijač Cibone u ovom trenutku može biti zadovoljan, jer u trenutku kada nemate financija, kada su vam budžeti na nekom egzistencijalnom minimumu, onda morate biti zadovoljni jer ćete gledati ovaj tercet, ali ima tu i u mlađim kategorijama još igrača, i samo je pitanje vremena kad će oni svi buknuti.“

S druge strane, aktualni izbornik muške reprezentacije Veljko Mršić nije mogao pričati previše o takvim stvarima s obzirom na to da nije dugo u klubu, samo je nadodao da stanje nije kakvo bi trebalo biti u jednom takvom klubu.

Novi sportski direktor Cibone zadovoljan je sa sadašnjim stanjem, rekavši kako su u vrijeme epidemije koja se razbuktala u cijelom svijetu doveli perspektivne igrače, ali kako je stanje dobro. „Velika stvar je napravljena, bio je tu i ružnih natpisa, ali nakon što se desila ova

korona, međutim to je sve rađeno ciljano i racionalno da se što bezbolnije prođe ova kriza. Nakon te krize pokazalo se da je situacija u klubu stabilna i da se tu zanimljiv kostur ekipe radi“ – rekao je Rozić.

Jedini hrvatski trener koji je osvojio dva europska naslova s dva različita kluba, Željko Pavličević smatra kako je situacija loša, ali da je to nedostatak sportske politike koja djeluje te da Cibona na neki svoj način polako gubi onaj imidž koji ju je nekada krasio.

Andro Knego smatra kako ga nije iznenadila takva situacija u klubu, obzirom da se takva situacija događa u cijelome svijetu, a ne samo kod nas. Smatra kako se vidi blaži napredak, ali da je možda ova pandemija dobrodošla. Objasnio je i zašto: „Ova situacija je dobrodošla jer se više neće trošiti kao prije, igrači će morati dobro razmisliti gdje žele igrati, za koliko novaca će potpisati i slično, no u problemu su u svakom smislu, pogotovo financijskim.“

Većinu ovih odgovora potvrdio je i Tvrtko Puljić kazavši kako su tu brojni problemi, što predstečajna nagoda, što ostali financijski problemi. Ističe i problem netransparentnosti, no sumnja da su financijski problemi ispod 20 milijuna kuna.

2) Ključni faktori koji su doveli do takvog stanja

Gotovo svi se slažu da su uzroci loše vođenje kluba, ali i nedostatak sponzora koji bi Cibonu vratio među žive.

Novosel je istaknuo kako u Hrvatskoj nikoga nije briga za hrvatski sport, a kamoli za košarku. Za primjer, Hrvatska je prošle godine bila doslovno na začelju među zemljama Europske unije kad su u pitanju poticaji za sport. Novosel je naveo za njega dobar primjer. „Klubovi vam praktički žive od toga da se traži netko, neki industrijalci i to je cijela priča oko toga i naravno da to nije dovoljno za normalno funkcioniranje. To je nekada u Jugoslaviji bilo sve riješeno, bio je osiguran taj financijski sustav i zato smo mi došli do svjetskih rezultata.“

No, nastavno na sve to, Novosel je nastavio priču o financijama: „Oni se u proteklom periodu unazad zadnjih godina nisu uspjeli održati u tome, zaduživali se i nije imala nekoga da se ti dugovi pokriju. Onda je došla do stanja predstečajne nagodbe koji i dan danas otplaćuje i jasno je da je to sada situacija koja nije dobra i vi bez tih određenih sredstava nemate mehanizam. Kad se to riješi, onda će to biti nešto, jer to nije samo Cibonin problem, to je i problem svih drugih klubova kao što su Zadar, Split ili Šibenik.“

Grad Zagreb je prije 10-godina preuzeo stvar u svoje ruke, te Petrović smatra kako su i tu na neki način svima vezane ruke. „Znajući da je Grad Zagreb onaj glavni koji financira klub jer se malo i ekonomija urušila, nema onih brendova koji su prije bili, kao npr. Franck mislim da se te strane ne može biti zadovoljan“ – rekao je Petrović gdje je aludirao na onu slavnu priču kad se stvarao klub gdje su ušli mnogi poznati zagrebački brendovi. Osim toga, izbornik Brazila spomenuo je i da je tu ulogu imala i Euroliga, u kojoj su Vukovi svake godine igrali. S obzirom na to da je gospodin Petrović u jednom procesu s njima, nisam htio ulaziti u neke detaljne analize o kojoj vjerojatno ni sam, barem zasad, ne smije govoriti.

Mršić se također složio s Novoselom i Petrovićem, ali ističe: „Cibonu su vodili ljudi kojima to nije bila struka i onda su tih godina potrošili velike novce, dvije godine zaredom kada su bili možda i najveći budžeti u povijesti kluba.“

Marin Rozić ističe kako nema novaca kao što je nekad bilo, ali da je to tako danas te je dao svoj uvid u to kazavši kako su pravila igre bila bitno drugačija kada je on došao tamo sredinom 2000-ih: „Cibona je tada bila u stanju jednom igraču dati 10 tisuća dolara ili eura. Kada gledamo današnji proračun, Cibona je prošle sezone dobila negdje oko 300 tisuća eura, tako da kad se te stvari na papir mislim da je računica vrlo jasna. Ja znam da su ljudi navikli da Cibona igra Euroligu i koja dobije Real na svom terenu, bez tih nužnih sredstava ne ide. Imamo to što imamo i moramo se zadovoljiti s tim.“

Pavličević je također u svojim obrazloženjima potvrdio riječi ostalih sugovornika, ali je naveo još dvije bitne stvari koje su dovele do takvog stanja. „Vratimo se tamo negdje sredinom 90-ih gdje su ogromna sredstva bila upućena za dovođenje stranih igrača, a odaziv publike je bio sve manji i manji te je dovelo to te negativnih glasina oko onoga što je klub stvarao godinama, to u prvom redu znače oni poslovni prostori isto“ – dodao je prvi razlog, a potom i drugi: „Osim toga tu je i neodaziv publike, nije se mogla skupiti kritična masa navijača koje je Cibona uvijek imala i to je sve skupa izgledalo loše.“

Jedan od najvećih u povijesti Cibone, Knego također je nadodao sve ove teze, ali je spomenuo kako je i Cibona imala lošu viziju i loš marketing, te da je situacija svakako loša.

Sličnog mišljenja je i novinar Sportskih novosti Tvrtko Puljić koji je u prvom redu stavio netransparentnost kluba, ali se dotaknuo još jednog problema: „Sportski sektor koji bi mogao biti bolji od ovoga što se trenutačno ima, prije svega tu govorim nauštrb omladinskog pogona koja bi u budućnosti trebala servisirati velik broj igrača za prvu momčad. To u ovom trenutku

izgleda loše, jer tu imaš Roka Prkačina i generaciju vezana uz njega. Bojim se da nekih dobrih igrača u ovoj perspektivi u kojoj je klub nema, a tu su igrači na kojima se može napraviti dobra odšteta te ih na kraju prodati.“

3.) Kad je bila prekretnica svega, odnosno koja je ona točka gdje je Cibonino stanje počelo padati?

Velika većina se slaže da je nulta točka nekako početak 2010., godinu-dvije više manje, kada su počeli ogromni dugovi. No, najbolji primjer objašnjenja imali su Mirko Novosel i Aleksandar Petrović, isti oni koji su krenuli u cjelokupni proces stvaranja Cibone 1976. I dugo godina kasnije, imali su svakakve funkcije u klubu, od trenera pa sve do sportskog direktora i sličnih pozicija.

„Sramota je da jedna Cibona koja je svjetski brend, koja ima najveći renome od svih hrvatskih klubova u inozemstvu da se nije mogao pronaći jedan kvalitetan sponzor kao što je primjerice Atlantic za Cedevitu i to je sve bilo životarenje. Osim toga, vrlo su neregulirani odnosi između Saveza i vodstva ABA lige kao što je to sve neregulirano između FIBE i Eurolige. Sve to ima za svoju posljedicu ovakvu lošu situaciju, jer mi smo došli u situaciju ako si htio igrati na međunarodnom planu, a imao si ABA ligu i domaće prvenstvo, da si morao igrati tri utakmice tjedno, a to je nezamislivo jer su tu i putovanja, velik broj utakmica i ako nema kvalitetnog trenera, onda nema ni kvalitetnih preprodavanja igrača“ – rekao je Novosel. Osim toga, tu se dotaknuo i Partizana i Crvene Zvezde rekavši kako jedan malo jači Amerikanac košta kao i cijela ekipa Cibone, što je nevjerojatno.

Petrović je iznio jedan zanimljiv podatak prema kojemu se mogla napraviti jedna dobra usporedba: „Kako objasniti podatak iz 1999. godine gdje je prije par mjeseci stigla jedna ovrha igrača koji je igrao baš u tom razdoblju na više od milijun kuna. To je sudski proces koji je trajao više od 20 godina, igrač se naplatio. Godinama se nerealno trošilo, trošilo se i više nego što se imalo, prema tome ne možete vi uprijeti prstom u jednu osobu ili kada je to počelo.“

Aktualni izbornik košarkaške reprezentacije, Veljko Mršić dao je još jednu usporedbu: „Došlo je do nekakvog političkog raskola u Zagrebu, predsjednik je bio Jelušić, Grad je prestao davati novac i tu su se skupila dugovanja koje oni i dan danas vraćaju. Samo se mijenjaju opcije u vođenju kluba, međutim nema izlaza iz tog tunela.“

Rozić je samo potvrdio tezu da se prvi problemi počinju javljati u doba kada je Perasović bio trener na klupi Vukova, a može se slobodno reći da je Cibona tada imala strašnu momčad koja je dogurala i do najboljih 16 momčadi.

Pavličević je napomenuo kako su također dva ključna datuma bila 2010. i 2014., a posebno je istaknuo ovu drugu godinu kada je Cibona osvojivši ABA ligu trebala u Euroligu, no na kraju je njihovo mjesto zauzela Crvena zvezda. Novinar Tvrtko Puljić se osvrnuo na tu 2014., rekavši da je tada ušla Zvezda, obzirom na sponzora (IDEA), te da mu nije jasno zašto se Agrokor tada nije odlučio financirati Cibonu, a o tome što se dogodilo može samo nagađati.

I Andro Knego je u tim 2010. bio na klupi direktora Cibone, no nije se dugo zadržao na toj poziciji te je nakon samo par mjeseci otišao. „Dolazilo se do saznanja da je Cibona često blokirana, ja mislim da rezultat nikad nije utjecao loše ni na jedan klub, da bi dobrim rezultatom krenulo nizbrdo. Jasno, može se dogoditi da se ljudi uspavaju i da ne rade više tako agilno i neadekvatno. Da na račun rezultata je Cibona posrnula. Svakakve su tu greške bile kobne. Uostalom, i kad su izgubili sponzora u to vrijeme, jasno da nije jednostavno se preko noći prebaciti i pronaći novog sponzora. U zadnje vrijeme malo tko želi sponzorirati klubove, ako nema svog velikog interesa“ – jasan je u svom stavu bio Knego.

Zanimljivu priču ima Puljić koji smatra kako je sve krenulo tamo negdje 2005./06. kada je sponzor VIP prebačen na Snježnu kraljicu te je kratko dodao: „ Ja o tome ne mogu pričati kad je to sve bilo jer nisam vidio papire, mogu samo nagađati, ali mogu zaključiti da je to zanimljiva koincidencija. Cibona je navodno bila na putu povratka te 2010., ali vidimo na kraju što se događa tamo zadnjih 10 godina i to tako nije. Ta 2006. je nekako prijelazna točka, od 1990-ih nadalje tu su bila sitna dugovanja, i nakon odlaska Bože Miličevića (bivšeg direktora Cibone) je to počelo sve padati u vodu, na kraju se to htjelo prikazati da su ta dugovanja ostala od Miličevića, što ipak nije bilo baš tako.“

Na kraju ovog poglavlja, može se iz redaka iščitati kako su prijelazne točke bile upravo spomenute godine, godine u kojima se nerezonski trošilo i dovodilo igrače, a očito je to sve utjecalo na stanje u kojem je klub danas kada se svakodnevno vodi borba za vjeru u bolje sutra.

4.) Okretanje prema mladim igračima

Cibona je u svojoj povijesti stvorila toliku količinu mladih igrača da bi nam trebalo tri dana da ih sve nabrojimo. Prema tome, neupitno je da je njihov omladinski pogon uvijek bio dobar, odnosno da je rađena ciljana procjena njihove kvalitete, što se može vidjeti i iz onih davnih uspjeha koje je Novosel napravio na početku Cibone, odnosno kada je doveo dječji vrtić, kako su mu svi govorili. Osim toga, tu se mogu nabrojati razne košarkaške 'face' iz novije, modernije povijesti. Imamo primjer Bojana Bogdanovića koji danas radi savršeni posao u Utah Jazzu, zatim Darija Šarića koji je bio jedan od ključnih igrača u osvajanju regionalne lige, a ovaj koš se mogu svrstati i Ante Žižić te Ivica Zubac od kojih se očekuje da naprave sjajne karijere.

„Cibona to dobro radi. Juniori su lani osvojili ABA ligu, imaju tu dva, tri kvalitetna igrača, i da postignu jednu određenu materijalnu stabilnost da se može ići dalje“ – rekao je Novosel koji je potom nastavio s procesom stvaranja igrača: „Mi smo u košarci stvarali sve što smo imali od domaćih talenata te smo ih na kraju pretvorili u vrhunske. U košarci se igrač ne stvara kroz šest mjeseci ili godinu dana, to je jedan proces gdje treba najmanje pet, šest godina gdje bi se na kraju dostigao taj vrhunac kvalitete, i to je glavni problem. Mi sad nemamo mehanizam koji na osigurava da sami stvaramo europske igrače. Cibona je bila jedini klub koja je konstantno igrala Euroligu, negdje 20-ak godina i nijedan ostali hrvatski klub nije imao takav kontinuitet. Međutim, to je sve imalo svoju sjenu, Euroliga traži vrhunske igrače i za to treba imati sredstva“ – rekao je Novosel koji je zatim pohvalio trener Vukova Ivana Velića napomenuvši kako radi odličan posao.

Kod Petrovića vlada mišljenje da u ovoj svoj financijskoj strukturi s kojima se Cibona bori da treba biti zadovoljan i da s optimizmom gleda na dolazak novih igrača i stvaranje juniora koji će biti podloga za prvu momčad. „Kroz apsolutnu privolu treba gledati dolazak Nakića i Drežnjaka i davanje glavne role Prkačinu tako da s te strane svaki navijač Cibone u ovom trenutku može biti zadovoljan. Ima tu i u mlađim kategorijama još igrača, i samo je pitanje vremena kad će oni svi buknuti.“

Izbornik je zadovoljan dolaskom Nakića i Drežnjaka, ali dao je prijedlog kako to može biti još bolje, u psihičkom smislu: „To neko okruženje, to mora sve biti pozitivnije i utjecaj okoline mora biti puno bolji prema tim dečkima da bi mogli sav svoj potencijal predočiti i na vrhunskoj razini. To je kompleksna situacija, trebamo ponovno početi graditi te temelje koji su urušeni da bi se u budućnosti mogli vratiti tamo gdje i pripadamo.“

S obzirom na to da je Rozić dugo vremena u klubu, on najbolje ima uvid kako klub funkcionira što se tiče omladinskog pogona, pa je naveo nove košarkaše koji bi mogli biti budućnost hrvatske košarke: „Dio tih mladih igrača je trenirao s prvom ekipom, i trener Velić je imao uvid u sve to. Sigurno je naglasak na njima da se izbore svoje mjesto i za minute u momčadi, kad pričamo o njima tu su u prvom redu Branković, Porobić, Rašić, Gnjidić i još nekolicina njih. Ima dosta tih mladih, pokušat ćemo otkriti sve o njima.“

Pavličević pak pokazuje malu skeptičnost, ali naglašava kako je učinjena pozitivna stvar. „da li oni imaju igrače iz svog pogona da se dokazuju ili da odluče utakmice, to je već velika razlika, vidjet ćemo kako će to sve skupa izgledati.“

Knego napominje kako Vukovi na tom polju rade odličan posao, no njega nešto drugo brine: „Problem je i menadžera gdje oni vide svoje mogućnosti i zarade, normalno oni ne gledaju kakva je košarka u Hrvatskoj, što će biti s njom i slično, oni samo gledaju svoje interese i drže se toga, a za hrvatsku košarku ih nije previše briga. Tako i odlaze mladi, većina njih se izgubi, ne kažem ja da oni ne moraju ići, ali neka igraju u Ciboni do svoje 23, 24 godine pa onda šest, sedam godina mogu igrati u Europi i doći do dobre zarade.“

Potom se osvrnuo na usporedbu svoje i današnje generacije, te je naveo još jedan problem: „Tako smo i mi krenuli, sredinom 70-ih, mnogi moji kolege su bili juniori Cibone, Nakić, Petrović, Pavličević da ih ne nabrajam sve, stasala je jedna ekipa koja je osvajala sve moguće trofeje u Europi. Zašto ne jednoj ovakvoj ekipi, dapače da se nešto može napraviti. Samo kažem, koliko ti mladići danas traže novaca i teško ih je zadržati, europski klubovi ih povlače kod sebe i obećavaju im brda i doline, a što se tiče igre, a i novaca jasno svi se razočaraju, a neki od njih i propadnu.“

Puljić pohvaljuje rezultate mlađih kategorija, ali i on je pomalo skeptičan oko njihovog odabira u prvu momčad. Naveo je i prijedlog kako bi Cibona mogla profitirati od njih da jednog dana budu polako skupili iskustvo. „pitanje koliko su ti igrači dobri i koliko ti igrači mogu biti konkretno za Cibonu. Ne tražimo mi od njih da budu nositelji, to je sasvim nerealno za očekivati. Ima tu igrača poput Brankovića, Rašića, Gnjidića. Ta trojka je perjanica iz omladinskog pogona, oni bi trebali raditi razliku u manjim klubovima kako bi Cibona imala neke koristi od njih.“

5.) Kako postići da klub bude stabilniji, u čemu će morati poraditi da bi se vidio napredak?

Skoro svi ispitanici su suglasni da Cibona treba jednog pravog sponzora kako bi postali stabilniji te kako bi dalje neometano mogli nastaviti s razvojem te se očekuje da bi jednog dana mogli gledati onu staru Cibonu.

„Treba tu jedan jači vjetar u leđa, jača sigurnost da se ne dolazi u pitanje hoće li ili neće biti isplaćene plaće, svakodnevna borba će to biti, a što se tiče stručnog rada, Cibona to dobro radi“ – rekao je Novosel pa nastavio dalje s pričom: „Prvo, trebaju imati jednog pravog sponzora kao što je to Atlantic, pa PPD u Zagreba, to su pravi sponzori. To je jedan čvrsti zadatak. Ja kad odem na utakmicu, stalno se priča kako su tek isplatili dvije, tri plaće koje su bile unatrag, tu se vodi jedna stalna borba. Pogledajte vi samo Španjolsku, Italiju, Tursku, odnosno tamošnje lige koliko firmi njima pomažu. Imate i spomenuti primjer Cedevite i Atlantica koji su napravili odličan posao.“

Petrović osobno smatra teškim zadatkom pronaći dobrog sponzora, a očekuje i bolje rezultate. Nije propustio ni spomenuti svoga mentora Novosela. „Ne kupovati islužene i polovne Amerikance, idemo se okrenuti svojoj djeci i kvalitetno ih ukorporirati. I idemo biti malo kontinuirani, da to ne bude svake godine borba za opstanak te da se bore u hrvatskom prvenstvu za vrh sa Zadrom i Splitom. Pogledajte i Mirka što je radio. On je to sustavno i strpljivo radio, toga danas nema vi imate dečka koji s 18 godina može, a i ne mora potpisati profesionalni ugovor, a već s 21 godinom ode negdje, a vi ste masu toga uložili u njega. Ne možemo raditi paralelu onoga što je bilo, funkcioniranje je bilo drugačije. Sve se gradilo kako treba, dugi niz godina je trebalo vremena da se nešto napravi.“

Izbornik reprezentacije i trener Zadra razmišlja slično kao i prvi dvojac, ali iznio je još jedan zanimljiv prijedlog: „Treba napraviti marketinški plan gdje će se Cibona i košarka vratiti u grad, gdje će postati interesantna građanima da ljudi počnu pratiti i samim time će postati interesantniji proizvod gdje u konačnici mogu naći pravog sponzora ako se ove stvari naprave i onda će to biti nešto. Ako to naprave sigurno će doći na jedan visoki nivo, te da će postati klub koji će imati neke vrijednosti i da će se voditi time, da imaju jednu kulturu sredine da bilo tko da dođe da zna o kakvim se vrijednostima radi, oni koji unutra rade i oni koji ih dođu gledati, a sada više nema. Ako to naprave, onda mogu doći do nekih visina.

Sportski direktor Vukova jedino što želi je mir u svlačionici te da se isključivo razmišlja samo o košarci. „Bilo bi se dobro riješiti predstečajne nagodbe, da dođe neki sponzor i da se to riješi. To nisu nekakvi ogromni novci, to dajemo nešto na mjesečnoj razini i sigurno kad bi to riješili da bi se i nama otvorio budžet za dovođenje novih igrača koji bi i mentorirali tu našu mladu priču. Mi pokušavamo riješiti još sitnije financijske probleme. I da se tu stvori određena doza mira da se u svlačionici priča samo o košarci, da bi to nama dalo puno.“

Pavličević se također slaže da trebaju riješiti financije, a nekako u svemu ima podosta sličan odgovor kao i Veljko Mršić. „Cibona treba dobiti natrag onaj štih da je zagrebački klub. U jednom trenutku su oni izgubili publiku, jer publika to osjeti i ne prihvaća, to je tako. Sport je orijentiran na jednom lokalpatriotizmu“, te napominje kako trebaju imati strpljenja i s trenerom.

Knego je dao konkretniji odgovor što se tiče igrača, gdje je po tom pitanju bio malo grub, ali rekao je bolnu istinu. Naknadno na sve to, usporedio je i svoje djelovanje kao direktor 2010. „Treba napraviti odabir igrača, jer tu imate i ponekad lošu selekciju igrača koji dolaze u klub po tri, četiri puta. To su sve bili problemi koje ja nisam mogao shvatiti. Nekoga se rješavate, pa bi ga za dvije godine opet vratili i plaćali ga puno skuplje nego što je bilo.“

Osim toga, naveo je i važnost kluba za koji igrač nastupa te da treba pokazati određeni respekt prema klubu. „Uvijek je mlade igrače privlačila Cibona zbog imena, prošlosti, uvjeta i vjerujem da će tako biti i dalje. Ako mu Cibona omogući da postane igrač, da se pretvori u igrača koji može igrati u bilo kojem klubu u Europi, onda mora i Ciboni nešto pružiti. A ne doći, prošetati se, postati igrač, uzeti novce i doviđenja Cibona, to nikako nije korektno.“

Puljić je naveo kako Cibona treba jednog jakog sponzora u klubu, te je iznio neke zanimljive činjenice o sponzorima. „Pogledajte samo dres Zadra i Splita koji imaju više imena firmi na njima, a gledajte Cibonin dres koja ima samo jednog sponzora, a to je Erste banka koja je tu zbog omladinskog pogona i ja bi se jako iznenadio ako oni tu dobivaju više od 10 tisuća eura za to. A osim toga, firma koja ulazi u klub moraš mu dati i jedno mjesto u upravnom odboru s obzirom na novac koji je donio.

„Oni ne mogu biti ozbiljan klub u 21. stoljeću ako samo gledaju na to koliko će novaca dobiti iz gradskog proračuna. Ako ljudi koji dolaze u klub voditi ih samo zato što su dobri ili su u nekoj političkoj opciji, tu moraju doći ljudi koji se mogu nositi s problemima današnjeg funkcioniranja sporta u Hrvatskoj“ – naveo je novinar SN-a program za stabilniji rast kluba.

6.) Model spajanja Cibone i Cedevite

Kao što je već spomenuo, košarkaške zaljubljenike prodrmala je vijest da bi moglo doći do spajanja Cedevite i Cibone, na što su neki gledali kao pozitivnu priču s obzirom na to da bi Hrvatska imala jedan jaki i stabilan klub, dok su s druge strane neki negodovali smatrajući kako to nije potrebno i da to neće baš funkcionirati kako je zamišljeno. Zanimljivo je da je i u ovom prikazu istraživanja petorica ispitanika bila za takvu opciju, s tim da su dvojica ispitanika napomenuli kako bi u tom trenutku bili za, dok su ostala dvojica bila protiv takve fuzije.

Onaj koji je bio jedan od glavnih aktera i koji je aktivno bio uključen u tu priču je bio i sam Mirko Novosel koji je održavao sastanke s ljudima iz Cedevite ne bi li došlo do uspješnog rješenja. Na kraju nije došlo do spajanja što je Novosel prihvatio sa žaljenjem. „Tu bi postojale dvije momčadi, jedan napravljen od najkvalitetnijeg sastava gdje bi kao reprezentacija, imali bi 15 tisuća ljudi na svakoj utakmici u Areni te bi se borili za vrh ABA lige. Druga momčad bi bila sastavljena od juniora koju bi činila mlada hrvatska reprezentacija koja bi igrala u Ciboni koja bi bila poligon za stvaranje igrača za prvu momčad. Stvorili bi jednu jezgru reprezentacije. U samoj realizaciji projekta gdje smo pričali o svemu s Tedeschijem je došlo do kratkog spoja gdje su oni bili nezainteresirani. Ja sam tu imao viziju i htio sam napraviti sličan model kao što je to i započelo sve s Cibonom 1976.“ No, priča je pala u drugi plan.

Tada je u klubu djelovao i Petrović, baš u trenutku kad se priča zakotrljala, u tom trenutku bio je žestoko protiv. Ipak, kaže kako bi možda bilo danas drugačije. „Onog trenutka kada sam vidio što se sve događalo posljednjih godina kada je Cedevita otišla u Ljubljanu, praktički se jedan hrvatski klub ugasio. Cedevita je sada u Sloveniji gdje se igra prema tamošnjim pravilima, i kad više nemate jedan hrvatski klub, onda s tog aspekta mi je žao što nije došlo do spajanja.“

Mršić je suzdržan u cijeloj priči, kaže da je onog trenutka bio za jer ipak dolazi jedan jaki kapital u klub, no da na kraju sve ovisi o ljudima koji su bili uključeni u takav projekt. pitanje je kako bi to izgledalo sve, napominje Mršić.

S druge strane, Rozić napominje kako bi to za njega bila dobra opcija te da je postojala ozbiljna priča iza svega do koje na kraju ipak nije došlo.

„Postojala je u jednom trenutku ta misao, taj prijedlog da dođe do spajanja dva kluba. Do nje nije došlo, ja mislim da bi to bila dobra opcija kad bi se spojio privatni kapital i gradski novac, čak mislim da je s prijedlogom bilo sve u redu. Na kraju se jednostavno nije prihvatilo sve za takav model i vidjeli smo što se dogodilo, oni su otišli u Sloveniju, a mi smo i dalje u Zagrebu.“

Pavličević smatra kako bi takvo nešto bilo dobro, jer bi se na neki način spojile financije i tradicija, ali da bi se trebale dogovoriti mnoge stvari.

„Samo bi ostalo pitanje tko bi koga na svoj način pokušao progutati i dominirati. Kad smo mi gledali ova finala između Cibone i Cedevite, meni je bilo malo žao i jednih i drugih jer se u dvorani navijalo za Cibonu s obzirom na to da oni imaju ogromnu bazu navijača i reputaciju, dok Cedevita to nije uspjela ostvariti u Zagrebu, pa bi ta simbioza možda i bila dobra. Međutim, Cedevita je ipak uspjela ostvariti značajni korak u hrvatskoj košarci i to se ne smije zanemariti, ali mislim da je spajanje dva kluba u jedan ipak loš potez.“

Knego pak ne podržava takvu ideju te smatra kako to ne bi nikako funkcioniralo. „Mislim da to ne bi funkcioniralo. Cedevita bi bila tu glavna i ona bi bila ta koja bi dirigirala kako i što raditi, tko će igrati i slično. Ja mislim da treba biti ovako kako je, svaki ima svoje, pa koliko može da gura. Cibona bi tu ostala uskraćena u mnogim stvarima, što je i normalno ako Cedevita tu ima novce. Dva kluba teško da mogu biti iz jedne kase. Mogu biti, ali onda igrači iz Cibone ne bi toliko igrali, a najbolji igrači bi tu bili iz Cedevite i oni bi bili glavni.

Na kraju priče o spajanju, Puljić žali za time što se to nije dogodilo, no da Cedevita nije odigrala onako kako je trebala.

„Kompletni menadžment Cedevite bi ušao u klub, a netko bi tada iz Cibone morao otići. Očito nije postojala ni nekakva politička volja da se ta priča završi jer da je postojala, ja vjerujem da bi došlo do toga. Da je došlo do spajanja, klub bi se vjerojatno zvao Cedevita Cibona, on bi danas bio ozbiljan europski klub s novcima iz Grada i Atlantica, i da bi u najmanju ruku danas igrali Eurokup, a možda i Euroligu ako bi se sve fino posložilo“ – rekao je Puljić, a onda napomenuo što je bilo ključno:

„Ono što nije bilo dobro u to vrijeme od strane Cedevite, što se nisu ponašali prema Ciboni kao starijem bratu, nekakvom uzoru, nego isključivo kao suparnik, što je izazvalo negativne konotacije među navijačima u gradu, jer kao što znamo njih oko 95 posto, ako ne i više

naklonjeni Ciboni. To nespajanje dva kluba odvelo je u jedan novi smjer koji ih je još više razdvojio.“

7.) Dugoročnija budućnost Cibone

Teško je očekivati što konkretno s obzirom na to da klub mijenja stanje iz godine u godinu te je teško predvidjeti hoće li se prava košarka vratiti u Zagreb. Obzirom i na pandemiju korona virusa, nitko ne zna kako će se stvari odvijati. Neki su optimistični, dok neki kažu kako će to ovisiti i o drugim stvarima.

„Oni su tu limitirani, oni ne mogu ništa dok Grad tu ne presiječe, dok politika ne presiječe hoćemo li imati svjetski klub u Zagrebu ili nećemo. S nekakvih milijun do dva eura bi definitivno riješili to pitanje i mogli bi se isključivo baviti strukom koja je pokazala da zna svoj posao“ – kaže Novosel.

Petrović je dao detaljniji odgovor oko toga pitanja: „Ako vi imate percepciju što je bilo prije nekih 30, 40 godina, zaboravite na to. Za usporedbu budžeti u ovim tri, četiri vrhunska euroligaška kluba su između 30-ak milijuna eura. Pogledajte samo i klubove poput Zvezde i Partizana, koji imaju budžete od pet do sedam milijuna eura, to je nešto što je nedostižno za Cibonu. Kratkoročni cilj su mladići, a dugoročni je teško nešto za očekivati. Mi koji smo stvarali Cibonu i koji su je pratili, gotovo je teško zamisliti klub gdje je bio prije 40 godina, ali mislim da to ni ne treba postavljati kao neku letvicu. Lijepo je to bilo, ali idemo se okrenuti novim vremenima i ono što je najvažnija stvar, želimo li opet gledati onu Cibonu na nekim većim visinama, to ne može nikako biti budžet od 500 do 600 tisuća eura kao što je to nažalost sada.“

Izbornik je dao svoj odgovor: „Objektivno, teško oni mogu nešto napraviti kao što su to učinili 80-ih godina jer su bila drugačija pravila, i igrači su duže ostajali, i košarka je danas drugačiji sport. Rezultatski, treba težiti tome, teško da će to biti nešto kada je Cibona bila dva puta prvak Europe.“

Rozić je najavio kako bi Euroliga bila presretna da Cibona igra u najelitnijem košarkaškom klupskom natjecanju, ali da je to teško za očekivati. „Naša realnost je takva kakva je, i s tim novcima koliko imamo ćemo morati raditi. Davati priliku mlađim igračima. Mi u ovom trenutku bez dodatne financijske injekcije jednog ili više sponzora, očekivati borbu za Euroligu je poprilično iluzorno. Idemo stepenicu po stepenicu, i nadam se da će se to u potpunosti stabilizirati i da će biti to mirna i zdrava sredina, i na kraju svega da će i u Cibonu

ući netko poput Tedeschija. Za rast kluba nije to sve lagano, to je proces koji traje dugo, primjerice Chelseaju je trebalo isto dugo godina da dođu do nekih rezultata.“

Pavličević smatra kako postoji nekakvo svjetlo na kraju tunela. „Mislim da Cibona u Eurokup ne može ući, prvo zbog kapaciteta dvorane, a da ne govorimo o financijskim sredstvima koje traži košarka u Hrvatskoj kad se usporedite s jednim Realom, Barcelonom, CSKA, itd. Nekakvo natjecanje FIBA-e bi trebalo biti cilj i to je ono čemu trebaju težiti. Za mene postoji neki tračak nade, to vidimo i po pitanju dovođenja igrača gdje se očito ide na jednu novu taktiku.“

Knego kratko dodaje kako su uvjeti u klubu neupitni, odnosno da imaju osnovne uvjete za rad, te da je samo pitanje koliko mladići tu žele biti.

Puljić kaže kako situacija o budućnosti Cibone u potpunosti ovisi o političkom stanju nakon lokalnih izbora u Zagrebu sljedeće godine. „Bilo kakvo poboljšanje vidim nakon lokalnih izbora iduće godine i ako budu postavljeni na način na koji su klubovi postavljeni u modernoj Europi, onda ćemo vidjeti. Ako se to bude ponovilo, mislim da će Cibona svake godine zadirati sve dublje i dublje u provaliju.“

8) Uloga medija i Cibone, koliko oni mogu pomoći?

Teško bi bilo što smisleno napisati kad su u pitanju Cibona i mediji. Najbolji će odgovor u svemu tome dati Tvrtko Puljić koji već dugo godina prati događanja u kompletnoj hrvatskoj košarci, dok su ostali sudionici istaknuli što bi bilo dobro promijeniti za boljitak odnosa kluba i medija, ali i za boljitak uspjeha Cibone kako bi se krenula razvijati u pravom smjeru.

„Mediji bi mogli pomoći jedino kvalitetnim pristupom u toj cijeloj problematici. Raznim analizama i uzorcima bi mogli utvrditi zašto je došlo do svega ovoga. Problem medija i košarke je što se uvijek traži neki senzacionalizam i kad se traže slične stvari da bi se nešto napisalo, a preskače se ono pozitivno i što je dobro. Nekad je to prije bilo puno bolje, svi oni novinari koji su pratili Cibonu prije su bili vrhunski i dobronamjerni i svi su bili u funkciji da se diže kvaliteta i da se digne interes javnosti“ – rekao je Novosel.

Petrović ovdje daje drugu dimenziju te napominje kako je to pitanje organizacije kluba. „Ako je klub zatvoren, onda je veoma teško doći do nekakve kvalitetne suradnje, ako klub ne participira kvalitetne sadržaje i po društvenim mrežama te nekim novim načinima komunikacije, a čini mi se da je tu Cibona poprilično zatvorena. Sve bi to trebalo biti

otvorenije, pogledajte uređenije košarkaške klubove kako komuniciraju u ovo novije vrijeme, gdje vi imate svakakvih novosti o svemu te što se dogodilo u klubu.“

Mršić i Rozić se slažu da se treba pozitivnije pisati kako bi Cibona mogla biti okružena pozitivnom energijom, no Rozić tu malo daje detaljniji i konkretniji odgovor. „Došli smo do toga, da se u medijima pokazuje lošije stanje nego što ono zapravo je u klubu. Klub bi isto tako dobio krila, tzv. poguranac kad bi se pozitivnije pisalo i da taj medij ili novinar koji piše o tome isto tako ima veliku ulogu u razvoju mladog igrača. Mi smo bez obzira na negativnu konotaciju u novinama uspjeli dovesti njih jer, pazite, mladi igrači žele doći u Cibonu.“

Pavličević je ovdje dao najkonkretniji odgovor, te tvrdi da se vidi veliki pomak. „Savez je isto tu napravio dobar potez što se košarka vratila na televiziju. Mislim da je to kapitalni potez da privuku ljude da malo to pogledaju, a onda se kasnije regeneriraju i kao navijači. Velika je stvar da se košarka vratila na televiziju koja je najjači medij, jugoslavenska liga je isto u ono doba stavila kad će se igrati košarkaške utakmice i to je stvarno bilo jako dobro popraćeno. Danas je drugo vrijeme, ali vidi se pozitivniji iskorak oko medija i košarke.“ Spominje i kako bi novinari danas trebali tražiti manje senzacionalizma u svemu, što bi moglo naštetiti imidžu kluba.“

Legenda Cibone Knego smatra kako klub nije toliko zatvoren te smatra kako možda nije dovoljno informiran. Ali dodaje kako su mediji doprinijeli važnosti i promociji hrvatske košarke.

I na kraju, onaj koji najviše prati Cibonu je Tvrtko Puljić, novinar s dugogodišnjim iskustvom. „Mediji i košarka su u jednom ratu, ali ne u ratu gdje se tu nešto bori protiv košarke, nego da se tu stalno radi neka rezignacija i da se ispaljuju otrovne strelice samo zato što postoje opće teme, gdje se uvlači i Cibona. Ljudi kad razgovaraju i pišu o Ciboni, malo je onih koji su upućeni u problematiku što je generalno problem s košarkom i njezinom medijskom popraćenošću, mislim da se u lokalnim okvirima bavi jako mali broj ljudi i onda tu nema neke pretjerano šire slike što bi bilo jako dobro“ – kaže Tvrtko koji je dao i svoj zaključak:

„Ja bi doista volio, osim mene u Sportskim novostima i Dražena Brajdića u Večernjem listu, da se još netko bavi tim temama kontinuirano i ozbiljno, to su sve neki incidenti koji se događaju s vremena na vrijeme, bez prave slike, bez konteksta. Na kraju krajeva, ako se i nešto napiše pozitivno, to na kraju nema nikakvu težinu jer tu ne postoji nejasna slika.“

5.) RASPRAVA

Svjedoci smo kako je trenutačno stanje u Ciboni dosta loše, a gotovo svi su spomenuli financijsko stanje kluba naglasivši kako je to prvi i osnovni problem s kojim se treba pozabaviti. Nakon toga je drugi zadatak pronalazak jednog pravog sponzora koji će ući u klub kako bi ih digao na noge kako bi napokon mogli krenuti s daljnjim razvojem.

Ispitanici su ocjenjivali trenutačno stanje u klubu, a jedini od onih koji nije mogao dati konkretnu ocjenu je Mirko Novosel kojemu je teško dati bilo kakvu ocjenu. Aleksandar Petrović dao je s financijske strane ocjenu jedan, dok je sa sportskog aspekta trenutačno stanje ocijenio četvorkom. „Sa sportskog aspekta priča je pozitivna, s ove druge strane ne znam jer ne znam kakvo je pravo stanje stvari“ – rekao je Petrović. Izbornik Veljko Mršić rad u klubu i prema svemu prikazanom dao je dvojku, čak je rekao da je možda i trojka dobra ocjena.

Novi sportski direktor Marin Rozić ocijenio je stanje četvorkom. „S obzirom na koronu i svega što se događalo u zadnjih pet, šest ili sedam godina, mislim da je to dobra ocjena.“

Velikan među trenerima, Željko Pavličević ocijenio je rad i stanje u Savskoj jednom trojkom, ali da polako ide četvorci zbog velikog razvoja oko mladih igrača. Andro Knego, dugogodišnji igrač Lokomotive i Cibone složio se s Pavličevićevom ocjenom, te je i on dao jednu trojku.

Novinar Tvrtko Puljić rad u klubu ocijenio je čistom jedinicom, obrazložio je i zašto. „To je za mene neprolazna ocjena. Nemaju sportskih ambicija, ne igraju u Europi, svaki navijač Cibone s te strane ne može biti zadovoljan. Ja bih prvi bio zadovoljan kad bih mogao reći ocjenu dovoljan u ovom trenutku.“

TABLICA 1.2.: OCJENA STANJA U KK CIBONA

Mirko Novosel	Aleksandar Petrović	Veljko Mršić	Marin Rozić	Željko Pavličević	Andro Knego	Tvrtko Puljić
Ne može dati ocjenu	S fin. strane 1, sportske 4	2, možda čak i 3	4	Nategnuta 3, ide prema 4	3	1

Drugo pitanje odnosilo se na ključne faktore koji su doveli do takvog stanja, a treće prekretnicu u kojoj su započeli Cibonini problemi. Gotovo svi se slažu da je razdoblje oko 2010. godine (dvije ili tri godine, više manje) bilo nešto što se nije smjelo dopustiti, a uostalom Petrović je naveo zapravo vrlo jednostavan odgovor: „Godinama se nerealno trošilo, trošilo se i više nego što se imalo, prema tome ne možete vi uprijeti prstom u jednu osobu ili kada je to počelo. To je nešto što je trajalo godinama i ja mogu reći da kada smo gledali papire, možemo govoriti o nultoj točki onoga trenutka kada je napravljena predstečajna nagodba, u tom trenutku su dugovi Cibone bili 41 ili 42 milijuna kuna, a par godina prije se dodjeljivalo preko 100 milijuna kuna. To je nešto što je devastirano godinama i ne možete vi sad tražiti krivca u jednu osobu, upravu i slično."

Kad je riječ o četvrtoj tezi gdje se priča o omladinskom pogonu, dojam je da tu nema puno brige s obzirom na sjajne izdanke Cibonine škole koja doslovno iz godine u godinu izbacuje sjajne generacije. Vidjet ćemo što će donijeti nova sezona, fokus je na mladima, pogotovo na Roku Prkačinu, Mateu Drežnjaku te Toniju Nakiću koji bi trebali biti predvodnici novog vala dolaska mladih igrača u Cibone, ali isto tako treba spomenuti da bi upravo ova trojka trebala biti temelj oko kojih će se graditi budućnost Cibone.

O stabilnosti kluba je praktički sve rečeno odgovorima na prvo pitanje, gdje se treba stabilizirati po pitanju financija, te je zadatak pronaći dobrog sponzora. Osim toga, sugovornici su dali svoje odgovore za koliko misle da će se Cibona vratiti barem u početni položaj kako bi mogla nastaviti sa svojim daljnjim razvijanjem.

„Sve se to može relativno vrlo brzo napraviti, za dvije do tri godine možemo imati momčad koja je ravnopravna za vrh ABA lige, te bi se mogli nositi sa srpskim i crnogorskim klubovima, mislim da se to apsolutno može postići" – rekao je Novosel.

Petrović tu nije mogao dati konkretan odgovor, obzirom da se nikad ne zna što nosi svaka sljedeća godina. „Što se tiče nekakvog perioda, već iduća godina bi mogla dati kvalitetniji odgovor za te mlađe igrače, ja bi rekao da je to krema talenata hrvatske košarke. Treba imati dosta strpljenja što se tiče loših rezultata, bitne su one elementarne stvari, te da mlađi igrači uzmu minute koje će im biti vrijedne."

Izbornik hrvatske reprezentacije i novi trener Zadra, Veljko Mršić smatra da će taj proces potrajati. „Prvo i osnovno, trebaju doći ljudi koji imaju viziju i znanje da se napravi minimalni četverogodišnji ciklus. Druga stvar, treba se napraviti dugoročan program, znajući financijsko

stanje kluba i da u četiri godine imaju siguran priljev sredstava. U skladu s prve dvije stvari koje sam spomenuo, treba napraviti dobru selekciju stručnog i igračkog kadra.“

Rozić također dijeli mišljenje izbornika te smatra kako su potrebne tri do četiri godine da bi se sve to opravdalo na kraju. „Ja sam uvjeren da ćemo do nekih tri do četiri sezone biti stabilni.“

Pavličević svoje mišljenje također dijeli s Mršićem i Rozićem. „Prvo i osnovno, staviti u realno stanje financiranje kluba ako je to ikako moguće u Hrvatskoj. Nakon toga napraviti dugoročniju politiku na minimalno tri godine. Mislim da zagrebačka publika ima strpljenja istrpjeti sve što se događalo jer to su ipak mladi dečki koji pripadaju svome podneblju.“

Knego također dijeli mišljenje svojih kolega te je uvjeren da će se za tri do četiri godine Vukovi vratiti na pravi put. „Ako Cibona bazira sve na radu s ovom juniorskom ekipom koja je izuzetno jaka i s nekoliko ozbiljnih igrača i pojačanja, mislim da za tri do četiri godine oni mogu krenuti u lov na Europu.“

I za kraj ovog poglavlja, Puljić je dao svoju procjenu. „Bilo kakvo poboljšanje vidim nakon lokalnih izbora iduće godine i ako budu postavljeni na način na koji su klubovi postavljeni u modernoj Europi, onda ćemo vidjeti. Ako se to bude ponovilo, mislim da će Cibona svake godine zadirati sve dublje i dublje u provaliju. Ja ne vidim poboljšanje stanja ako se to ne popravi, a za to je potrebno nekakav okvirni rok od tri do pet godina, pod uvjetom da se promijeni struktura upravljanja u klubu.“

TABLICA 1.3.: VREMENSKI PERIOD ZA VRAĆANJE U STABILNOST

Mirko Novosel	Aleksandar Petrović	Veljko Mršić	Marin Rozić	Željko Pavličević	Andro Knego	Tvrtko Puljić
2 do 3 godine	Sljedeća godina daje odgovore	Minimalno 4 godine	3 do 4 godine	Minimalno 3 godine	3 do 4 godine	3 do 5 godina

Što se tiče šeste teze, gdje je bilo priče o spajanju dva kluba, nisu svi bili za to. Mirko Novosel, Marin Rozić, te Tvrtko Puljić smatraju kako bi bilo dobro kad bi se klubovi spojili. Aleksandar Petrović je u tom trenutku bio protiv, međutim danas bi bio za tu opciju. Veljko Mršić je također bio za, ali da danas ne zna što bi se dogodilo. Željko Pavličević i Andro Knego smatraju kako to ne bi funkcioniralo.

U sedmoj tezi većina se slaže kako se trebaju iznova graditi temelji na mladim igračima, ali da bi bilo teško očekivati nešto slično što su radili 80-ih godina prošlog stoljeća. Kad je riječ o zadnjoj tezi, odnos medija i Cibone, teško je tu biti objektivan s obzirom na sve stavove. Novosel smatra kako treba smanjiti senzacionalizam, Petrović smatra kako su malo zatvoreni. Mršić i Rozić se slažu da je pozitivno ozračje dobrodošlo, ali da se treba manje pisati toliko crno. Pavličević i Knego smatra kako su mediji doprinijeli popularizaciji hrvatske košarke općenito, dok Puljić na kraju svega smatra da se mediji i Cibona malo podbadaju, te da bi se trebalo malo više baviti određenom problematikom.

6.) ZAKLJUČAK

Moramo biti svjesni kako je klub u teškom stanju, a još više će i biti dolaskom ove pandemije korona virusa. No, kako svima u svijetu tako i Ciboni. Ne postoji čarobni štapić da bi se odjednom krenule stvari popravljati. Za to je potrebno puno truda, rada, strpljenja, financijskih sredstava i svega onoga što je potrebno kako bi klub na neki način opstao. Suludo je u godinama koje slijede očekivati rezultate koje su Lokomotiva i Cibona 80-ih ostvarivali.

Prije svega, potrebno je riješiti financijsko stanje, primaran zadatak je riješiti se predstečajne nagodbe koja bi sigurno Ciboni omogućila da lakše diše, odnosno da se može vratiti na onaj početni korak kako bi što bezbolnije krenula u novu avanturu. Treba prije svega vidjeti i razvoj situacije u svijetu, ali sigurno da klub iz Savske čeka dugotrajni oporavak i da se neće tako brzo izvući iz svega viđenoga. No isto tako, upada u oči podatak kada je Mirko Novosel rekao da u Hrvatskoj vlada potpuna nebriga za hrvatski šport. I to je na neki način istina. Često se dičimo i ponosimo time da smo jedna talentirana sportska nacija koja ostvaruje brojne uspjehe, ali kad je riječ o uvjetima za takve uspjehe, svi se povuku. Još je gore od svega kad se ostvari neki uspjeh, svi vole hrvatske sportaše i sportašice, ali kad zagusti, onda nigdje nikoga nema i nitko ništa ne zna o ničemu. Idemo jednom ne biti toliko pun i sebe i idemo početi ulagati u područje koje nam je donijelo toliko uzbuđenja, toliko suza radosnica, toliko sreće i ljubavi. Tu se ne govori o silnim novcima, kako bi neki od ispitanika rekli, traže se samo osnovni i potrebni uvjeti kako bi se ostvario i onaj minimalan rezultat.

Osim toga, Cibona vjerojatno nikad neće propasti. Ne zato zbog financijskih problema, nego zbog toga što je Cibona svjetsko ime u Europi gdje se ljudi i dan danas prisjećaju njihovih silnih uspjeha od prije 30 ili 40 godina. Cibona ima jedan status kultnog košarkaškog božanstva koje se prepozna gdje god dođete, bila to Atena, bila to Budimpešta, bio to Berlin i ne znam koji mnogi drugi gradovi u Europi. Osim toga, Novosel je isto tu dao jedan sjajan primjer koliko je Cibona cijenjena u Europi. „Cibona i dan danas uživa ogromni imidž u Europi. Evo vam primjera Marka Tomasa (bivšeg igrača Cibone) kad se vratio iz Španjolske i kad smo razgovarali, kaže on meni, tamo ti nitko ne zna ni za Dinamo i Hajduk, nego samo za Cibonu. Pa normalno da znaju kad smo toliko puta pobijedili Real Madrid i Barcelonu, a da ne govorim o drugim španjolskim klubovima. Cibona je klub koja je igrala na svim kontinentima i svugdje je ostavila veliki trag iza sebe.“

Još jednu stvar je bitno spomenuti, a to je Cibonina mladost. Svi pričaju kako Cibona s tim nema problema, očito je da se u mlađim kategorijama dobro radi, uostalom to dokazuju i njihovi izvanserijski rezultati koje govore sami za sebe. Pavličević kaže da tu postoji tračak nade, i ja se nadam da je zaista tako. Roko Prkačin, Mateo Drežnjak i Ivo Nakić su igrači koji će postaviti temelje nove budućnosti Cibone. Ovo vrijeme je također dobro došlo, jer i mladići mogu doći do svojeg izražaja da se pokažu u pravom svjetlu. Tu se i trenere treba zaštiti koje ne treba odbacivati nakon par loših rezultata, mora se jednostavno nekome ukazati povjerenje da se vidi koliko se može izgurati. Rezultati neće doći odmah u startu, kao što to nije došlo ni u Novoselovo doba. No, dojam je da nitko ne voli dugo čekati te se igrači prodaju kako bi se nešto zaradilo na njima, te oni propadaju, a i dalje nema nikakvog napretka. Jednog će se dana sigurno izroditi neki novi Dražen Petrović, neki novi Bojan Bogdanović i slični, ali treba vremena.

Detaljna analiza i detaljna strategija te jasno postavljeni odnosi unutar kluba, igrača, stručnog stožera i uprave će dovesti do kvalitetnih rješenja, te u konačnici i do uspješnog rezultata. Mi Hrvati smo uvijek znali istrpjeti kad je najteže, uvijek smo bili složni u takvim situacijama, pa će tako doći i boljitak jednog od najuspješnijih hrvatskih klubova na ovim prostorima, a onda ćemo se opet svi kao nekad veseliti i uspjesima Vukova, koji će se, u to sam siguran u potpunosti vratiti na pravi put.

7.) LITERATURA:

Knjige:

1.) Kovačević, Zoran (1988) Vukovi iz Tuškanca. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske

2.) Kovačević, Zoran (2004) Zlatna košarka Mirka Novosela. Zagreb: Golden Marketing – Tehnička knjiga

3.) Sabolić, Kruno (2005) Basketball je ime košarka dobio u Zagrebu, Zagreb, Ars media

4.) Milas, Goran (2005) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Zagreb: Naklada Splav.

5.) Spehr, Todd (2016) Dražen: Život i ostavština košarkaškog Mozarta. Zagreb: Mozaik knjiga

6.) Dapčević, Žarko (2015) Priče o jugoslovenskoj košarci 1945. – 1991., Beograd: Presing

7.) Malović, Stjepan (2005) Osnove novinarstva. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga

8.) Zorko, Mario (2003) Dražen Petrović, Zagreb, Zri-šport

9.) Kovačević, Zoran (1996) Pola stoljeća Vukova s Tuškanca, Zagreb: KK Cibona

10.) Vasilj, Miroslav (2014) Sportsko novinarstvo, Zagreb: Synopsis

Internetske stranice:

11.) Cibona.com (2020) https://www.cibona.com/info/povijest/ (pristupljeno 13.7.2020.)

12.) Wikipedia.org (2020) https://en.wikipedia.org/wiki/Mirko_Novosel (pristupljeno 8.7.2020.)

13.) Wikipedia. org (2020) https://en.wikipedia.org/wiki/Aleksandar_Petrovi%C4%87_(basketball) (pristupljeno 8.7.2020.)

14.) Wikipedia.org (2020) https://en.wikipedia.org/wiki/Veljko_Mr%C5%A1i%C4%87 (pristupljeno 8.7. 2020.)

15.) Wikipedia. org (2020) https://en.wikipedia.org/wiki/Marin_Rozi%C4%87 (pristupljeno 8.7. 2020.)

16.) Wikipedia. org (2020) https://hr.wikipedia.org/wiki/%C5%BDeljko_Pavli%C4%8Devi%C4%87 (pristupljeno 8.7. 2020.)

17.) Crosarka. com (2020) https://crosarka.com/rubrike/nostalgija/andro-knego/ (pristupljeno 8.7.2020.)

18.) Hzsn.hr (2020) https://hzsn.hr/hr/arhiva/29-hzsn/hr/novosti/496-tvrtko-pulji (pristupljeno 8.7. 2020.)

19.) Hrt.hr (2020) https://sport.hrt.hr/518034/izbori/uzbinec-nije-da-sam-dobro-ali-to-je-sport (pristupljeno 11.7.2020.)

20.) Dnevno.hr (2020) https://www.dnevno.hr/sport/sportski-muzej/cibonino-osvajanje-kupa-1980-u-borovu-bio-je-tek-pocetak-osvajanja-svega-danas-je-cibona-tek-ruina-139422-777130/ (pristupljeno 12.7.2020.)

21.) Wikipedia.org (2020) https://hr.wikipedia.org/wiki/Prvenstvo_Jugoslavije_u_ko%C5%A1arci (pristupljeno 9.7.2020.)

22.) Wikipedia.org (2020) https://hr.wikipedia.org/wiki/Kup_Jugoslavije_u_ko%C5%A1arci (pristupljeno 9.7.2020.)

23.) Wikipedia.org (2020) https://hr.wikipedia.org/wiki/Kup_Radivoja_Kora%C4%87a (pristupljeno 9.7.2020.)

24.) Wikipedia.org (2020) https://en.wikipedia.org/wiki/FIBA_Saporta_Cup (pristupljeno 9.7.2020.)

25.) Wikipedia.org (2020) https://en.wikipedia.org/wiki/2009%E2%80%9310_Euroleague (pristupljeno 9.7.2020.)

26.) Wikipedia.org (2020) https://hr.wikipedia.org/wiki/Kup_Kre%C5%A1imira_%C4%86osi%C4%87a (pristupljeno 9.7.2020.)

27.) Wikipedia.org (2020) https://hr.wikipedia.org/wiki/Premijer_liga_(ko%C5%A1arka) (pristupljeno 9.7.2020.)

28.) Wikipedia.org (2020) https://en.wikipedia.org/wiki/2013%E2%80%9314_ABA_League (pristupljeno 9.7.2020.)

29.) Vecernji.hr (2020) https://www.vecernji.hr/sport/cibona-izbjegla-stecaj-a-dug-umanjen-sa-40-na-17-milijuna-kuna-1056030 (pristupljeno 13.7.2020)

30.) 100posto.hr (2020) https://100posto.jutarnji.hr/sport/otkad-je-grad-na-celu-kluba-cibona-u-sedam-godina-trazi-vec-desetog-trenera (pristupljeno 11.7.2020.)

31.) Tportal.hr (2020.) https://www.tportal.hr/sport/clanak/aco-petrovic-ima-rjesenje-za-cibonu-evo-kakve-veze-to-ima-s-emilom-tedeschijem-i-njegovim-milijunima-foto-20190307 (pristupljeno 14.7.2020.)

32.) Cibona.com (2020) https://www.cibona.com/2014/04/cibosi-osvajaci-aba-lige/ (pristupljeno 7.7.2020.)

33.) Sportklub.hr (2020) http://sportklub.hr/Kosarka/Kosarka-Ostalo/a110495-Zeljko-Pavlicevic-Drazen-i-Cosic-su-me-puno-naucili.html (pristupljeno 11.7.2020.)

Sažetak: Cilj je utvrditi kako je KK Cibona uspjela uz zlatnu generaciju osamdesetih godina prošloga stoljeća dva puta zaredom osvojiti Kup prvaka, odnosno najelitnije klupsko košarkaško natjecanje, današnju Euroligu. 35 godina kasnije situacija je malo drukčija, klub je u jednom trenu bio pred gašenjem, istina jest da su osvojili regionalno natjecanje, tzv. ABA ligu 2014., međutim sve je to daleko od ondašnje Cibone koja je nekada harala europskom košarkom.

Štošta se toga promijenilo od te generacije osamdesetih, Cibona, istini na volju, više nije tako konkurentna kao nekad, na financijskom planu još uvijek dobro kotiraju iako se od hrvatske košarke očekuje više.

I to je cilj istraživanja, zbog čega je hrvatska košarka tako pala na niske grane, zašto više nema Cibone među klubovima u Europi, što im je potrebno da bi ostvarili veliki povratak na košarkašku scenu.

Bila je tu i Cedevita koja je igrala jedno vrijeme i Euroligu, ali zaljubljenici u košarku se nisu uspjeli stopiti s momčadi u vlasništvu Emila Tedeschija, koji su zatim otišli u Sloveniju. Mogu li Vukovi s Tuškanca na sličan način preuzeti model od Cedevite i vratiti se na staze stare slave?

Ključne riječi: Hrvatska košarka, košarkaški klub Cibona, Euroliga, ABA liga

Abstract: The aim is to determine how the basketball club Cibona managed to win twice in a row in the Champions Cup (the most elite club basketball competition, todays' Euroleague) with the golden '80s generation. 35 years later the situation is rather different – the club was almost shut down at one point. It is true that they won a regional competition in 2014, the so-called ABA League, but that is not much in comparison with the then Cibona that used to raven the European basketball.

The research was conducted in July 2020 and the used method was in-depth interview. Much has changed since the '80s generation – Cibona, truth be told, is not as competitive as it used to be. Regarding the financial plan, it is still well-positioned, although much more is expected from Croatian basketball clubs.

This is the aim of the research, to find out why has the Croatian basketball fallen so low, why Cibona is no longer among the European clubs, and what is needed in order for it to accomplish the big comeback to the basketball scene.

Cedevita, which played the Euroleague for a while, was here as well, but basketball fans could not connect with the team owned by Emilio Tedeschi, which is why the team then moved to Slovenia. Can the Wolves from Tuškanac in a similar way take over Cedevita's model and return to their former glory?

Keywords: Croatian Basketball, Basketball club Cibona, Euroleague, ABA league

PRILOG 1: Pitanja za polustrukturirani intervju

1. Trenutačno stanje u KK Cibona

Kakvo je po Vašem mišljenju stanje u Ciboni?

- potaknuti sugovornika na sveukupno viđeno u klubu i dati ocjenu (od 1 do 5)
- sugovornik mora objasniti zašto takva ocjena
- potaknuti sugovornika na obrazloženje ocjene

2. Koji su ključni faktori doveli do takvog stanja?

Što je dovelo do današnjeg stanja u kojem se nalazi Cibona?

- potaknuti sugovornika na izdvajanje tri do pet razloga
- potaknuti sugovornika na procjenu vremenskog razdoblja kad su krenuli problemi
- potaknuti sugovornika na obrazloženje situacije s omladinskim pogonom
- potaknuti sugovornika na mišljenje o nespajanju s Cedevitom
- izdvajanje ključnih problema koji su u klubu (3 do 5 razloga)
- odnos medija s klubom – snose li i oni djelomičnu krivnju?

3. Što treba sve osigurati za bolju Ciboninu budućnost?

Koje stvari treba popraviti da bi se unaprijedili bolji rezultati u budućnosti?

- potaknuti sugovornika na procjenu vremenskog okvira potrebnog za stabilnost kluba
- navesti detaljne razloge kako doći do stabilnosti
- navesti konkretan plan za nekakav dugoročan uspjeh u budućnosti

PRILOG 2: Intervju s Mirkom Novoselom

(S obzirom na situaciju s epidemijom koronavirusa koja vlada u Hrvatskoj, ali i u cijelome svijetu, odlučili smo s obzirom na godine gospodina Novosela, najbolje da taj intervju odradimo telefonskim putem)

1. Kako vi gledate na trenutačno stanje u Ciboni, što se trenutno događa?

Prvo i osnovno je rješavanje tog financijskog statusa. Nije to samo problem Cibone, to je problem cijelog hrvatskog sporta u globalu. Kod nas nije riješen taj osnovni financijski sustav cijelog sporta i normalno da klubovi imaju velikih problema. Kad bi riješili taj problem i onoliko koliko je potrebno za sustavno financiranje kluba, onda bi stvari bile puno povoljnije.

2. Koji su po vama aktualni problemi Cibone, koji su ključni elementi doveli do takvog stanja?

Ključni elementi su takvi da u Hrvatskoj vlada potpuna nebriga za hrvatski šport. U nijednoj zemlji sport i kultura ne mogu funkcionirati bez pomoći države. Kultura tu primjerice ulaže s ogromnim parama, dok se sportu daju nekakve mrvice koje nisu dovoljne za rad Saveza, a osim toga problem je i financiranje klubova. Klubovi vam praktički žive od toga da se traži netko, neki industrijalci i to je cijela priča oko toga i naravno da to nije dovoljno za normalno funkcioniranje. To je nekada u Jugoslaviji bilo sve riješeno, bio je osiguran taj financijski sustav i zato smo mi došli do svjetskih rezultata. Mi smo u košarci stvarali sve što smo imali od domaćih talenata te smo ih na kraju pretvorili u vrhunske. U košarci se igrač ne stvara kroz šest mjeseci ili godinu dana, to je jedan proces gdje treba najmanje pet, šest godina gdje bi se na kraju dostigao taj vrhunac kvalitete, i to je glavni problem. Mi sad nemamo mehanizam koji na osigurava da sami stvaramo europske igrače. Cibona je bila jedini klub koja je konstantno igrala Euroligu, negdje 20-ak godina i nijedan ostali hrvatski klub nije imao takav kontinuitet. Međutim, to je sve imalo svoju sjenu, Euroliga traži vrhunske igrače i za to treba imati sredstva. Oni se u proteklom periodu unazad zadnjih godina se nije uspjela održati u tome, zaduživala se i nije imala nekoga da se ti dugovi pokriju. Onda je došla do stanja predstečajne nagodbe koji i dan danas otplaćuje i jasno je da je to sada situacija koja nije dobra i vi bez tih određenih sredstava nemate mehanizam. Kad se to riješi, onda će to biti nešto, jer to nije samo Cibonin problem, to je i problem svih drugih klubova kao što su Zadar, Split ili Šibenik, a da ne govorim o stanju u drugim klubovima. Hrvatska ima potencijala kad je riječ o talentima, mi sad imamo više talenata nego što sam ih imao ja u ono vrijeme, koji upotpunjuje vrhunski rad. Da se razumijemo, ne radi se tu o silnim milijardama ili ozbiljnim novcima, radi se o skromnim sredstvima, ali to je ono što je problematično.

3. Kada je po vama klub počeo gubiti kompas? Je li to možda 2006. kada se povukao generalni sponzor, možda 2010. kad su počeli neki ozbiljniji dugovi ili 2014. kad je osvojena ABA liga?

Teško je govoriti o tome kada je to bilo, to je bio jedan proces koji je bio kontinuiran. To je sramota da jedna Cibona koja je svjetski brend, koja ima najveći renome od svih hrvatskih klubova u inozemstvu da se nije mogao pronaći jedan kvalitetan sponzor kao što je primjerice Atlantic za Cedevitu i to je sve bilo životarenje. Osim toga, vrlo su neregulirani odnosi između Saveza i vodstva ABA lige kao što je to sve neregulirano između FIBE i Eurolige. Sve to ima za svoju posljedicu ovakvu lošu situaciju, jer mi smo došli u situaciju ako si htio igrati na međunarodnom planu, a iamo si ABA ligu i domaće prvenstvo, da si morao igrati tri utakmice tjedno, a to je nezamislivo jer su tu i putovanja, velik broj utakmica i ako nema kvalitetnog trenera, onda nema ni kvalitetnih preprodavanja igrača. I to je na kraju sve bilo u skladu s tome da se Cibona morala povući s međunarodne scene. Cibona se osvajanjem ABA lige plasirala u Euroligu, ali je morala odustati zbog dva razloga: prvi je taj što se to nije moglo uskladiti s ostalim natjecanjima, a drugi je taj što se to nije moglo financijski podmiriti. Vidite, u Srbiji Partizan i Crvena zvezda imaju 10 puta veći budžet nego Cibona, a oni mogu dovoditi i kvalitetne strance gdje oni recimo imaju jednog Amerikanca koji košta kao i cijela ekipa Cibone, i tu se može ogledati realno stanje. Jasno je da Cibona ne može napustiti ABA ligu gdje postoji određena kvaliteta i koja financijski i daje nešto.

4. Što čeka Cibonu nakon ove krize s koronavirusom?

Sve je to životarenje, istina da su sad napravili odlične poteze dovođenjem Nakića iz Šibenika i Drežnjaka iz Širokog, jasno je da trener Velić kvalitetno radi. Ali treba tu jedan jači vjetar u leđa, jača sigurnost da se ne dolazi u pitanje hoće li ili neće biti isplaćene plaće, svakodnevna borba će to biti, a što se tiče stručnog rada, Cibona to dobro radi. Juniori su lani osvojili ABA ligu, imaju tu dva, tri kvalitetna igrača, i da postignu jednu određenu materijalnu stabilnost da se može ići dalje.

5. Što po Vašem sudu Cibona mora napraviti kako bi postali stabilni, kako bi napravili značajniji iskorak?

Prvo, trebaju imati jednog pravog sponzora kao što je to Atlantic, pa PPD u Zagreba, to su pravi sponzori. To je jedan čvrsti zadatak. Ja kad odem na utakmicu, stalno se priča kako su tek isplatili dvije, tri plaće koje su bile unatrag, tu se vodi jedna stalna borba. Pogledajte vi

samo Španjolsku, Italiju, Tursku, odnosno tamošnje lige koliko firmi njima pomažu. Imate i spomenuti primjer Cedevite i Atlantica koji su napravili odličan posao.

6. Kad pričamo o modelu spajanja s Cedevitom, je li to iz Vašeg današnjeg kuta kad gledamo bila pogreška što se nisu spojili? Jeste vi bili za ili protiv toga, kako vi gledate na to?

Ja sam bio u tom projektu o kojem se pričalo prije 5, 6 godina da su se trebali spojiti, baš zato što je Atlantic izvanredna tvrtka, a tu bi i pomogao Grad Zagreb. Tu bi postojale dvije momčadi, jedan napravljen od najkvalitetnijeg sastava gdje bi kao reprezentacija, imali bi 15 tisuća ljudi na svakoj utakmici u Areni te bi se borili za vrh ABA lige. Druga momčad bi bila sastavljena od juniora koju bi činila mlada hrvatska reprezentacija koja bi igrala u Ciboni koja bi bila poligon za stvaranje igrača za prvu momčad. Stvorili bi jednu jezgru reprezentacije. U samoj realizaciji projekta gdje smo pričali o svemu sa Tedeschijem je došlo do kratkog spoja gdje su oni bili nezainteresirani. Ja sam tu imao viziju i htio sam napraviti sličan model kao što je to i započelo sve sa Cibonom 1976. Ja na kraju nisam ni bio pozvan na taj sastanak i onda je sve bilo krivo postavljeno u samom startu. Cibona je bila dužna jedno 50-ak milijuna, pa bi se tu sve izrodilo nešto novo, neki novi sustav. Na kraju je Atlantic odustao od svega, ali to je stvarno šteta. Imali bi u Zagrebu jednu pravu košarku koju bi gledali u Areni. Kad se sjetim onog finala s Partizanom gdje je bilo 16 tisuća gledatelja u dvorani, što je bio rekord Arene, a s druge strane bi imali osiguranu kvalitetnu proizvodnju mladih igrača, ne bi tu bilo mjesta za nikakve Amerikance i ostale strance.

7. Što bi Vi iz današnje perspektive preuzeli iz one slavne Cibone koju ste vodili i prebacili je u ovu današnju?

Prva stvar koju sam ja napravio kad se započinjalo s tim projektom je da sam preuzeo 10-ak mladih i talentiranih klinaca iz cijele Hrvatske i imali su naziv dječji vrtić Mirka Novosela, to su bili klinci koji su bili vrlo ambiciozni. Četiri godine je trajao taj rad da bi kasnije ostvarili taj uspjeh. U devet sezona smo mi osvojili 14 titula, 82. hat-trick smo imali. Svaka godina je bila osvajanje dva ili tri trofeja, a sad kad vi gledate tamo nije bilo stranaca. A ovi koji dolaze danas, to su sve trećerazredni igrači, oni pokupe pare i odu te tako uzimaju prostor našim mladim igračima. Tu treba biti osiguran rad, evo vam primjera da ovi danas sedmorica koji su u NBA da su četvorica iz Cibone (Bojan Bogdanović, Dario Šarić, Ante Žižić i Ivica Zubac). Zubac i Žižić su prerano otišli u Ciboni, trebali su tu biti do 25, 26 i onda otići. Međutim, ta

neka negativna uloga financijskog statusa i te igre između menadžera koji su vrlo negativni u svemu tome, cijela ambicija i želja su doveli do toga da prerano odu u Ameriku.

8. Koji vremenski period je potreban da bi se Cibona malo pokrenula?

Sve se to može relativno vrlo brzo napraviti, za dvije do tri godine možemo imati momčad koja je ravnopravna za vrh ABA lige, te bi se mogli nositi sa srpskim i crnogorskim klubovima, mislim da se to apsolutno može postići. Vidite vi i predsjednik Srbije Vučić je isto dao nešto novaca i Partizanu i Crvenoj zvezdi. Slična situacija je i sa crnogorskim Mornarom, jel nije žalosno da Cibona primjerice ne može zadržati Markotu, a njega kupe ljudi u Baru. Vidite, Mornar također ima deset puta veći budžet nego Cibona. Predsjednik Bušić koji je inače po zanimanju liječnik ulaže silni napor da tu bude bolje, kao i direktor. Oni su tu limitirani, oni ne mogu ništa dok Grad tu ne presječe, dok politika ne presječe hoćemo li imati svjetski klub u Zagrebu ili nećemo. Sa nekakvih milijun do dva eura bi definitivno riješili to pitanje i mogli bi se isključivo baviti strukom koja je pokazala da zna svoj posao. Meni je žao da primjerice Zagrebačka banka ne uđe u taj projekt i da odvoji minimalan novac u kojem bi Ciobonu stavio čvrsto na noge.

9. Nakon svega što se događalo, vjerujete da će se vratiti na pravi put?

Apsolutno, jer Cibona i dan danas uživa ogromni imidž u Europi. Evo vam primjera Marka Tomasa kad se vratio iz Španjolske i kad smo razgovarali, kaže on meni tamo ti nitko ne zna ni za Dinamo i Hajduk, nego samo za Cibonu. Pa normalno da znaju kad smo toliko puta pobijedili Real Madrid i Barcelonu, a da ne govorim o drugim španjolskim klubovima. Cibona je klub koja je igrala na svim kontinentima i svugdje je ostavila veliki trag iza sebe.

10. I za kraj, kako vidite ulogu medija u svemu tome?

Mediji bi mogli pomoći jedino kvalitetnim pristupom u toj cijeloj problematici. Raznim analizama i uzorcima bi mogli utvrditi zašto je došlo do svega ovoga. Problem medija i košarke je što se uvijek traži neki senzacionalizam i kad se traže slične stvari da bi se nešto napisalo, a preskače se ono pozitivno i što je dobro. Nekad je to prije bilo puno bolje, svi oni novinari koji su pratili Cibonu prije su bili vrhunski i dobronamjerni i svi su bili u funkciji da se diže kvaliteta i da se digne interes javnosti.

PRILOG 3: Intervju s Aleksandrom Petrovićem

(Zbog situacije da je gospodin Petrović bio na odmoru, također smo razgovarali telefonskim putem)

1. Kako vi vidite trenutačnu situaciju u klubu?

Pa dobro, teško mi je govoriti o tome jer nisam u klubu već tri, četiri godine i ne znam kako klub stoji nakon mog odlaska s finacnijske strane, koliko izvršava svoje obaveze. Moj odlazak je bio krajem 2016. godine, pa ne znam puno o tome. Da li Cibona izvršava svoje minimalne obaveze, rješavaju li predstečajnu nagodbu, prema tome pa ne mogu dati neki konkretan odgovor što se toga tiče. Međutim, ono što mogu reći je da je u svakom slučaju pozitivna stvar u ovom kontekstu opredijeljenja na ovaj sistem i način funkcioniranja, u smislu da se potpuno okrenu ka mladim igračima gdje kroz aposlutnu privolu treba gledati dolazak Nakića i Drežnjaka i davanje glavne role Prkačinu tako da s te strane svaki navijač Cibone u ovom trenutku može biti zadovoljan, jer u trenutku kada nemate financija, kada su vam budžeti na nekom egzistencijalnom minimumu, onda morate biti zadovoljni jer ćete gledati ovaj tercet, ali ima tu i u mlađim kategorijama još igrača, i samo je pitanje vremena kad će oni svi buknuti. Prema tome, sa sportskog aspekta priča je pozitivna, s ove druge strane ne znam jer ne znam kakvo je pravo stanje stvari. Znajući da je Grad Zagreb onaj glavni koji financira klub jer se malo i ekonomija urušila, nema onih brendova koji su prije bili, kao npr. Franck mislim da se te strane ne može biti zadovoljan.

2. Kad je po vama sve počelo ići prema dolje?

Ne možete pronaći neki određeni datum jer je to nešto što se dešavalo dugi niz godina jer kako objasniti podatak iz 1999. godine. Prije par mjeseci stigla je jedna ovrha igrača koji je igrao 1999. na više od milijun kuna. To je sudski proces koji je trajao više od 20 godina, igrač se naplatio. Godinama se nerealno trošilo, trošilo se i više nego što se imalo, prema tome ne možete vi uprijeti prstom u jednu osobu ili kada je to počelo. To je nešto što je trajalo godinama i ja mogu reći da kada smo gledali papire, možemo govoriti o nultoj točki onoga trenutka kada je napravljena predstečajna nagodba, u tom trenutku su dugovi Cibone bili 41 ili 42 milijuna kuna, a par godina prije se dodjeljivalo preko 100 milijuna kuna. To je nešto što je devastirano godinama i ne možete vi sad tražiti krivca u jednu osobu, upravu i slično.

3. Koji su ključni uzroci koji su doveli do takvog stanja?

Obzirom i da imam neke sudske sporove s njima, nisam u situaciji da mogu govoriti o nekim situacijama, ja u tom kontekstu moram diplomatski govoriti o tome. Mislim da je neracionalno jurnjava za Euroligom iz godine u godinu, nakon osvajanja ABA lige kad nisu išli u Euroligu, mislim da je s te strane napravljen neki sportski pad. Da ulazim u neko jače skeniranje kluba, da tako kažem, mislim da to nema smisla.

4. Što čeka Cibonu nakon ove krize u kojoj se našla?

Nitko u ovom trenutku ne može reći kakva će biti situacija, obzirom na koronavirus i potres u Zagrebu, kad kažem potres u Zagrebu mislim da je on puno opasniji za Cibonu iz razloga što je glavni financijaš Grad Zagreb i s obzirom da će Grad davati manja sredstva, čak bi rekao dva do tri puta manja u protekle dvije godine kada je to bil nekih 13 do 14 milijun kuna na godišnjoj osnovi. Praktički treba brod parkirati u mirnu luku, okrenuti se mladim igračima i vidjet ćemo kako će se to održavati i spremati za neka bolja vremena.

5. Što je po vama potrebno napraviti da klub postane stabilniji?

Okrenuti se mladim igračima, da bi tu eventualni sponzori prepoznali pravu priliku, ne kupovati islužene i polovne Amerikance, idemo se okrenuti svojoj djeci i kvalitetno ih korporirati. I idemo biti malo kontinuirani, da to ne bude svake godine borba za opstanak te da se bore u hrvatskom prvenstvu za vrh sa Zadrom i Splitom. Dvije su stvari tu ključne: proizvodnja mladih igrača, a drugi navikavanje na novi ekonomski režim koji nas čeka u Hrvatskoj te pronaći tih par financijskih subjekata koji bi bili zainteresirani ući u Cibonu. Treba pronaći nove sponzore i nove ljude, a to osobno smatram jako teškim zadatkom.

6. Okviran period kada bi moglo doći do stabilnosti i poboljšanja rezultata?

Za ovo prvo se ne bojim, dapače čak i kriza djeluje na način da će se prilika dati mlađim igračima. To što je krizni period je jako dobrodošlo za mladiće. Osobno mislim da je veći problem zaokruživanje budžeta gdje bi bilo dobro da nađeš negdje dva milijuna eura i smatram da bi s time klub bez ikakvih problema raditi, ne računajući tu ostale financijske probleme te predstečajnu nagodbu koja će se rješavati još par godina, s tim novcima bi se mogao napraviti korak naprijed. A što se tiče nekaknog perioda, već iduća godina bi mogla dati kvalitetniji odgovor za te mlađe igrače, ja bi rekao da je to krema talenata hrvatske

košarke. Treba imati dosta strpljenja što se tiče loših rezultata, bitne su one elementarne stvari, te da mlađi igrači uzmu minute koje će im biti vrijedne.

7. Mislite da će se Cibona vratiti na one slavne staze?

Ako vi imate percepciju što je bilo prije nekih 30, 40 godina, zaboravite na to. Za usporedbu budžeti u ovim tri, četiri vrhunska euroligaška kluba su između 30-ak milijuna eura. Pogledajte samo i klubove poput Zvezde i Partizana, koji imaju budžete od pet do sedam milijuna eura, to je nešto što je nedostižno za Cibonu. Kratkoročni cilj su mladići, a dugoročni je teško nešto za očekivati. Mi koji smo stvarali Cibonu i koji su je pratili, gotovo je teško zamisliti klub gdje je bio prije 40 godina, ali mislim da to ni ne treba postavljati kao neku letvicu. Pravila igre su prije bila drugačija, neki igrač je u klubu znao biti i po par godina, trener je imao viziju kako pravilno proizvoditi igrače i dati im priliku, kad pogledate Mirka od 1976. za titulu prvaka Europe je trebalo osam, devet godina. On je to sustavno i strpljivo radio, toga danas nema vi imate dečka koji s 18 godina može, a i ne mora potpisati profesionalni ugovor, a već s 21 godinom ode negdje, a vi ste masu toga uložili u njega. Ne možemo raditi paralelu onoga što je bilo, funkcioniranje je bilo drugačije. Sve se gradilo kako treba, dugi niz godina je trebalo vremena da se nešto napravi. Lijepo je to bilo, ali idemo se okrenuti novim vremenima i ono što je najvažnija stvar, želimo li opet gledati onu Cibonu na nekim većim visinama, to ne može nikako biti budžet od 500 do 600 tisuća eura kao što je to nažalost sada.

8. Model Cedevita i Cibona, kako vi gledate na to danas?

To je bilo onog trenutka kada sam bio u Ciboni, bio sam žestoko protiv. Međutim, onog trenutka kada sam vidio što se sve događalo posljednjih godina kada je Cedevita otišla u Ljubljanu, praktički se jedan hrvatski klub ugasio. Cedevita je sada u Sloveniji gdje se igra prema tamošnjim pravilima, i kad više nemate jedan hrvatski klub, onda s tog aspekta mi je žao što nije došlo do spajanja.

9. Kakva je uloga medija u svemu tome, gdje vi vidite da oni mogu pomoći i što mislite u kakvom su odnosu?

Gledajte, to je pitanje organizacije kluba, jednostavno neke određene stvari moraju krenuti upravo iz kluba. Ukoliko je klub zatvoren, onda je veoma teško doći do nekakve kvalitetne suradnje, ukoliko klub ne participira kvalitetne sadržaje i po društvenim mrežama te nekim novim načinima komunikacije, a čini mi se da je tu Cibona poprilično zatvorena. Sve bi to

trebalo biti otvorenije, pogledajte uređenije košarkaške klubove kako komuniciraju u ovo novije vrijeme, gdje vi imate svakakvih novosti o svemu te što se dogodilo u klubu. Tu ne mislim na medije da je manjak komunikacije, nego iz kluba gdje vi praktički nemate nikakve interakcije i ne vidim da će tu doći do nekakvog poboljšanja ako se nešto ne promijeni.

PRILOG 4: Intervju s Veljkom Mršićem

(Aktualni izbornik hrvatske košarkaške reprezentacije dobio je i drugu ulogu trenera koje će od iduće sezone obnašati na klupi Zadra, a s obzirom na brojne obveze gospodina Mršića razgovarali smo telefonskim putem)

1. Vaš komentar na cjelokupnu situaciju u klubu?

Teško mi je ovako izvana nešto reći i nemati informacije obzirom da nemam ništa s klubom. Ono što ja znam da svake sezone imaju dosta dugovanja i financijsko stanje nije onako kako bi trebalo biti u jednom takvom klubu.

2. Ključni elementi koji su doveli do današnje situacije?

Ključan datum je polovica 2000-ih godina, tamo negdje 2007., 2008., i 2009., ne znam koja točno kad su ostali bez sponzora i onda je Cibona nakon dugo godina došla u ruke politike. Cibonu su vodili ljudi kojima to nije bila struka i onda su tih godina potrošili velike novce, dvije godine zaredom kada su bili možda i najveći budžeti u povijesti kluba. Došlo je do nekakvog političkog raskola u Zagrebu, predsjednik je bio Jelušić, Grad je prestao davati novac i tu su se skupila dugovanja koje oni i dan danas vraćaju. Samo se mijenjaju opcije u vođenju kluba, međutim nema izlaza iz tog tunela.

3. Što čeka klub nakon ove situacije u kojoj su se svi našli u svijetu, a svjedoci smo i kako je prije par mjeseci nekolicina njih i dobilo otpusno pisamo, ako možemo to tako nazvati.

To pokazuje da stanje nije stabilno. Definitivno su u ovom prijelaznom roku napravili neke poteze javnosti da dignu interes prema klubu te je tu malo otupio nož koji je u zadnje vrijeme pritiskao upravu kluba. Treba vidjeti hoće li se to moći financijski ispratiti to što su potpisali i dogovarali ovo ljeto. Vidjet ćemo, teško je jer puno ovisi i o politici, državnim novcima i od nas, nakon ove krize bit će zanimljivo vidjeti hoće li se, da se tako izrazim, dogoditi slom garniture koja vodi klub ili će uspjeti preživjeti.

4. Kako vi gledate na transfere Nakića i Drežnjaka, ali i cjelokupnog omladinskog pogona?

Vi po cijeloj Hrvatskoj imate talentiranih igrača, djece. Razviju li se oni do kraja, mislim da ne jer je tu puno faktora koji su razlog tome. To neko okruženje, to mora sve biti pozitivnije i utjecaj okoline mora biti puno bolji prema tim dečkima da bi mogli sav svoj potencijal

predočiti i na vrhunskoj razini. To je kompleksna situacija, trebamo ponovno početi graditi te temelje koji su urušeni da bi se u budućnosti mogli vratiti tamo gdje i pripadamo.

5. Što je Ciboni potrebno da se vrati, da klub ponovno živne, gdje ima prostora za napredak?

Prvo i osnovno, trebaju doći ljudi koji imaju viziju i znanje da se napravi minimalni četverogodišnji ciklus. Druga stvar, treba se napraviti dugoročan program, znajući financijsko stanje kluba i da u četiri godine imaju siguran priljev sredstava. U skladu s prve dvije stvari koje sam spomenuo, treba napraviti dobru selekciju stručnog i igračkog kadra. Usporedno sve s time, napraviti marketinški plan gdje će se Cibona i košarka vratiti u grad, gdje će postati interesantna građanima da ljudi počnu pratiti i samim time će postati interesantniji proizvod gdje u konačnici mogu naći pravog sponzora ako se ove stvari naprave i onda će to biti nešto. Ukoliko to naprave sigurno će doći na jedan visoki nivo, te da će postati klub koji će imati neke vrijednosti i da će se voditi time, da imaju jednu kulturu sredine da bilo tko da dođe da zna o kakvim se vrijednostima radi, oni koji unutra rade i oni koji ih dođu gledati, a sada više nema. Ako to naprave, onda mogu doći do nekih visina. Objektivno, teško oni mogu nešto napraviti kao što su to učinili 80-ih godina jer su bila drugačija pravila, i igrači su duže ostajali, i košarka je danas drugačiji sport. Rezultatski, treba težiti tome, teško da će to biti nešto kada je Cibona bila dva puta prvak Europe.

6. Uloga medija u svemu navedenom?

Mediji tu sigurno mogu pomoći ako se stvari poslože na način o kojima smo ranije pričali. Prije svega, da bude pozitivnije unutra, onda će se ta pozitivna priča prenijeti i izvana. Sigurno da će i mediji biti takvi prema klubu i bez medija se to ne može dovesti na jednu visoku razinu gdje će Cibona biti zanimljiv proizvod na tržištu, ali bez medija se to nikako ne može napraviti.

7. Spajanje Cedevite i Cibone, neki određeni kut gledanja iz ove današnje perspektive?

Teško je gledati unazad i govoriti danas. Ne znam ni što bi bilo od svega toga da je došlo do spajanja. O svemu tome znaju ljudi koji su krenuli nešto s time, jel bi bilo bolje, možda bi, možda ne bi. U tom trenutku kad se o tome pričalo, ja bih bio za. Dolazi jaki sponzor u klub, i po meni bi to bilo dobro. Sve na kraju ovisi od ljudi koji su ušli u tu cijelu priču.

PRILOG 5: Intervju s Marinom Rozićem

(Dugo smo se dogovarali, na kraju smo obavili razgovor putem WhatsApp videopoziva)

1. Obzirom da nisi u klubu više kao igrač, nego u upravi kakvo je stanje, što se trenutno događa?

Trenutačno stanje, obzirom na koronu i što se sve događalo u posljednje vrijeme, je dobro. Uspjeli smo dovesti ova dva mlada talentirana dečka, te uz Roka Prkačina koji je tu, mislim da možemo reći da imamo tri najperspektivnija košarkaša u Hrvatskoj. Velika stvar je napravljena, bio je tu i ružnih natpisa, ali nakon što se desila ova korona, međutim to je sve rađeno ciljano i racionalno da se što bezbolnije prođe ova kriza. Nakon te krize pokazalo se da je situacija u klubu stabilna i da se tu zanimljiv kostur ekipe radi, ja bi rekao.

2. Pričalo se da nema novaca, a onda klub napravi takve transfere. Kako to?

Ma, to su sve natpisi po novinama. Što se tiče novaca, naravno da nema novaca kao što je bilo prije 10, 15 godina da se razumijemo. Mi velikih financijskih problema nemamo, zna se dogoditi da zakasni mjesec dana plaća, ali ipak živimo u Hrvatskoj i to je normalna pojava. Što se tiče dolaska ove dvojice, to ćemo zadržati u tajnosti, ali nije to ništa spektakularno. Zar nije lijepo da jedan Drežnjak dođe u Cibonu i da smo svi zadovoljni, ovim sekundarnim stvarima kako se to sve odigralo, mislim da tome ne treba pridavati veliku važnost. I dalje je to sve relativno dobro.

3. Znamo da je Cibona prije desetak godina igrala Euroligu, zadnjih godina stanje nije baš zadovoljavajuće?

Cibona u koju sam ja došao 2004., ona je bila u stanju jednom igrači dati 10 tisuća dolara ili eura. Kada gledamo današnji proračun, Cibona je prošle sezone dobila negdje oko 300 tisuća eura, tako da kad se te stvari na papir mislim da je računica vrlo jasna. Mi s ovime što imamo, moramo se naviknuti na to. Ja znam da su ljudi navikli da Cibona igra Euroligu i koja dobije Real na svom terenu, bez tih nužnih sredstava ne ide. Imamo to što imamo i moramo se zadovoljiti s tim. Mislim da je to bilo sve kad je dignut kredit od jedne banke i kad su poslovni prostori stavljeni pod hipoteku, mislim da je to bilo kad je Perasović bio trener (između 2008. i 2010.), sve je bilo založeno pa se nije vraćalo, pa je tu sjela i banka te da tu kreću ti financijski problemi, jer dotad je klub imao sve prostore pod svojom palicom.

4. Što čeka Cibonu nakon ove krize, nešto o tom polju?

Mislim da je primaran plan ova mlada trojka koju imamo da im se da više prostora. Što se tiče imperativa, rezultatski zaista nemamo, realno je da pričamo o ostanku u ABA ligi, a sve poslije toga je iznad očekivanja. Što se tiće domaćeg prvenstva, Zadar i Split su se pojačali, ali sigurno da ćemo i mi tu tražiti svoju šansu. Bez nekakvih velikih očekivanja, naglasak je na razvitku mladih igrača.

5. Razvoj omladinskog pogona?

Mi smo krenuli s treninzima od sredine svibnja pa sve do kraja lipnja. Dio tih mladih igrača je trenirao s prvom ekipom, i trener Velić je imao uvid u sve to. Sigurno je naglasak na njima da se izbore svoje mjesto i za minute u momčadi, kad pričamo o njima tu su u prvom redu Branković, Porobić, Rašić, Gnjidić i još nekolicina njih. Ima dosta tih mladih, pokušat ćemo otkriti sve o njima.

6. Što napraviti da klub postane stabilan?

Bilo bi se dobro riješiti predstečajne nagodbe, da dođe neki sponzor i da se to riješi. To nisu nekakvi ogromni novci, to dajemo nešto na mjesečnoj razini i sigurno kad bi to riješili da bi se i nama otvorio budžet za dovođenje novih igrača koji bi i mentorirali tu našu mladu priču. Mi pokušavamo riješiti još sitnije financijske probleme. I da se tu stvori određena doza mira da se u svlačionici priča samo o košarci, da bi to nama dalo puno. Došli smo do toga, da se u medijima pokazuje lošije stanje nego što ono zapravo je u klubu. Klub bi isto tako dobio krila, tzv. poguranac kad bi se pozitivnije pisalo i da taj medij ili novinar koji piše o tome isto tako ima veliku ulogu u razvoju mladog igrača. Mi smo bez obzira na negativnu konotaciju u novinama uspjeli dovesti njih jer, pazite, mladi igrači žele doći u Cibonu. Drežnjak i Nakić su imali ponude Zadra i Splita, mogli su i tamo otići, ali ono si dušli u Zagreb. Ljudi prepoznaju da se u Ciboni ipak nešto radi i da se otvara prilika mladim dečkima. Što se tiče toga i odnosa između medija tu je uvijek prisutan taj utjecaj, ali eto tako je to kod nas u Hrvata.

7. Kako vidite budućnost kluba, u kojem smjeru će se u tom periodu razvijati?

Naša realnost je takva kakva je, i s tim novcima koliko imamo ćemo morati raditi. Davati priliku mlađim igračima. Mi u ovom trenutku bez dodatne financijske injekcije jednog ili više sponzora, očekivati borbu za Euroligu je poprilično iluzorno. Idemo stepenicu po stepenicu, i nadam se da će se to u potpunosti stabilizirati i da će biti to mirna i zdrava sredina, i na kraju

svega da će i u Cibonu ući netko poput Tedeschija. Za rast kluba nije to sve lagano, to je proces koji traje dugo, primjerice Chelseaju je trebalo isto dugo godina da dođu do nekih rezultata. Ja sam uvjeren da ćemo do nekih tri do četiri sezone biti stabilni. Euroliga bi bila sretna da Cibona igra u tom natjecanju zbog ogromne popularnosti, ali ne može to tako. Mi svake godine dobivamo pozivnicu da igramo Eurokup, ali ne možemo ni to financirati. Naša ekipa ne bi bila konkurentna u tom natjecanju i to bi onda bila medvjeđa usluga da mi igramo u Eurokupu.

8. Kako gledate na priču o spajanju s Cedevitom?

Postojala je u jednom trenutku ta misao, taj prijedlog da dođe do spajanja dva kluba. Do nje nije došlo, ja mislim da bi to bila dobra opcija kad bi se spojio privatni kapital i gradski novac, čak mislim da je s prijedlogom bilo sve u redu. Na kraju se jednostavno nije prihvatilo sve za takav model i vidjeli smo što se dogodilo, oni su otšli u Sloveniju, a mi smo i dalje u Zagrebu.

PRILOG 6: Intervju sa Željkom Pavličevićem

(Još jedan velikan među trenerima je bio na odmoru, pa smo razgovarali telefonskim putem)

1. Komentar na stanje u Ciboni?

Situacija je jako loša zbog nedostatka financijskih sredstava, to je broj jedan, ali to je nedostatak sportske politike. Cibona je izgubila neki svoj rejting na neki način i pokušava se sve s mladim igračima, pa tu također postoji jedan tračak nade da bi se po tom pitanju nešto moglo napraviti

2. Ključni elementi koji su doveli do takvog stanja?

Vratimo se tamo negdje sredinom 90-ih gdje su ogromna sredstva bila upućena za dovođenje stranih igrača, a odaziv publike je bio sve manji i manji te je dovelo to te negativnih glasina oko onoga što je klub stvarao godinama, to u prvom redu znače oni poslovni prostori isto. Druga stvar, tu je bila i ta sportska politika koja nije imala neki jasan cilj, tu je bilo igrača koji su i po četiri, pet puta dolazili u Cibonu, osim recimo ako su napravili veliku karijeru u drugim klubovima, pa su se vratili u Zagreb. Treća stvar, a isto dosta bitna je pitanje sponzora, a sponzori su u Hrvatskoj jedno sredstvo obzirom da nema olakšica. Četvrti element, na konto svega toga, je neodaziv publike, nije se mogla skupiti kritična masa navijača koje je Cibona uvijek imala i to je sve skupa izgledalo loše.

3. Kad se dogodio taj klik da je Cibona polako počela padati?

Dva ključna datuma su bili 2010. i 2014., dugovi i osvajanje lige, ne možemo tu govoriti o ozbiljnom klubu koji svake godine se bori za egzistenciju. A što se tiče osvajanja ABA lige, poznata je priča da je Crvena zvezda ušla umjesto Cibone u Euroligu i to je jedna velika sramota, ali opet tu je i taj manjak financiranja.

4. Što čeka Cibonu nakon koronavirusa, kako se izvući iz toga?

Koliko vidim ovaj menadžment pokušava sanirati nešto vezano uz predstečajnu nagodbu što su imali, mislim da to vraćanje traju još nekih godinu, dvije i do tog trenutka Cibona ne vlada svojom sudbinom, tako da vidim što se tiče financijske strane mislim da je dobro u ovom trenutku da je to napravljeno od nekakvog vanjskog izvora i mislim da je to odlično rješenje dok se ne sredi financijska situacija.

5. Vidjeli smo da su doveli Nakića i Drežnjaka, kako klub stoji po pitanju razvoja ostalih mladih igrača?

Kad vidimo koliko mladih igrača ima iz svog pogona ima, to se cijeni. Osim Prkačina i ove dvojice, imaju iz vlastitog pogoina Brankovića, Porobića i drugih da se pokupe pokoje minute i da ih se stavi u momčad. E sad da li oni imaju igrače iz svog pogona da se dokazuju ili da odluče utakmice, to je već velika razlika, vidjet ćemo kako će to sve skupa izgledati.

6. Što je potrebno da klub postane stabilniji, kako napredovati?

Prvo i osnovno, staviti u realno stanje financiranje kluba ako je to ikako moguće u Hrvatskoj. Nakon toga napraviti dugoročniju politiku na minimalno tri godine. Mislim da zagrebačka publika ima strpljenja istrpiti sve što se događalo jer to su ipak mladi dečki koji pripadaju svome podneblju. Treća stvar, Cibona treba dobiti natrag onaj štih da je zagrebački klub. U jednom trenutku su oni izgubili publiku, jer publika to osjeti i ne prihvaća, to je tako. Sport je orijentiran na jednom lokalpatriotizmu. Četvrta stvar, treba se imati strpljenja i sa trenerom kojemu treba dati priliku na duže staze da ispravi sve to. I naravno da se napravi dobar skauting i procjena talenata jer se i bez toga ne može napraviti neki kvalitetan iskorak na kraju tog puta.

7. Kako vi gledate na njihovu budućnost, možemo li reći da će se jednog dana vratiti tamo gdje su neka bili prije 40-ak godina?

To će biti vrlo teško, imate ovu ULEB ligu, vidite da veliki klubovi pokušavaju izaći iz toga i da imaju zagarantirane ekipe u ugovoru od 8 do 10 godina. Mislim da Cibona u Eurkoupu ne može ući, prvo zbog kapaciteta dvorane, a da ne govorimo o financijskim sredstvima koje traži košarka u Hrvatskoj kad se usporedite s jednim Realom, Barcelonom, CSKA, itd. Nekakvo natjecanje FIBA-e bi trebalo biti cilj i to je ono čemu trebaju težiti. Za mene postoji neki tračak nade, to vidimo i po pitanju dovođenja igrača gdje se očito ide na jednu novu taktiku.

8. Iz današnje perspektive kada gledate na onu Cibonu koju ste vi vodili nekada i danas, možete li tu napraviti neku komparaciju?

U prvom redu je to stvaranje igrača, a to je jedan jako zahtjevan ciklus. Da se razumijemo, kada dođe neki talentirani američki košarkaš, njega će menadžer ponuditi onom klubu koji financijski jako dobro stoji. Vi možete ponuditi isti iznos kao npr. Barcelona, ali će isti taj

igrač ipak na kraju završiti tamo. Mi ako idemo tim putem, treba reći kako smo mi prvenstva osvajali bez stranaca. Ako će se već ići prema strancu, onda tu treba jedna kvalitetna procjena i okosnica. Bez trogodišnje strategije i strpljenja s trenerom, tu se ne može ništa.

9. Kada gledate današnju situaciju, je li greška što se na kraju nisu spojili s Cedevitom?

Tu bi se svakako spojile financije i tradicija. Znači, to ne bi bila loša ideja, samo bi ostalo pitanje tko bi koga na svoj način pokušao progutati i dominirati. Kad smo mi gledali ova finala između Cibone i Cedevite, meni je bilo malo žao i jednih i drugih jer se u dvorani navijalo za Cibonu obzirom da oni imaju ogromnu bazu navijača i reputaciju, dok Cedevita to nije uspjela ostvariti u Zagrebu, pa bi ta simbioza možda i bila dobra. Međutim, Cedevita je ipak uspjela ostvariti značajni korak u hrvatskoj košarci i to se ne smije zanemariti, ali mislim da je spajanje dva kluba u jedan ipak loš potez.

10. Kako gledate na ulogu medija i njihov odnos sa Cibonom?

Ja dok sam bio direktor reprezentacije negdje 1996./1997., vi kad danas pogledate mi u Sportskim novostima ili Večernjem listu imamo jednu, maksimalno dvije osobe koje pišu o košarci. Nemamo košarkaške novinare, tu ne govorim o portalima. Ja dok sam igrao mi smo imali samo u novinama tablicu i rezultate i to je nešto što je tragično. Savez je isto tu napravio dobar potez što se košarka vratila na televiziju. Mislim da je to kapitalni potez da privuku ljude da malo to pogledaju, a onda se kasnije regeneriraju i kao navijači. Velika je stvar da se košarka vratila na televiziju koja je najjači medij, jugoslavenska liga je isto u ono doba stavila kad će se igrati košarkaške utakmice i to je stvarno bilo jak odobro popraćeno. Danas je drugo vrijeme, ali vidi se pozitivniji iskorak oko medija i košarke. Ali trebam napomenuti i kako bi ovi košarkaški novinari koji isto danas pišu mogli ostati bez kruha ako se stalno uvlače u neke incidente, to na početku može biti zanimljivo publici, ali dugoročno štete imidžu kluba i igračima. Nedavno sam sređivao osobnu arhivu, to je svaka utakmica bila popraćena na bar dvije stranice, izvještavalo se o svemu i svačemu, dok danas toga nemate. Neki sami sebi sjeku grane na kojoj sjede, odnosno sjekli su dugo vremena.

PRILOG 7: Intervju s Androm Knegom

(S obzirom na brojne obaveze gospodina Knege koji je bio na putu, uspjeli smo razgovarati telefonskim putem)

1. Trenutačno stanje u Ciboni?

Nije ništa posebno, slično je kao i u svim drugim hrvatskim klubovima. Gledajući i ovu pandemiju COVID-19 dolazi do problema kod svih, a pogotovo egzistencije. Da ne gledamo ovu situaciju s korona virusom, Cibona po meni je krenula u zadnje vrijeme dobro i očekivao sam jedan blagi rast i oporavak cijele situacije. Jasno je da se tu sada situacija pogoršala, pogotovo financija, situacija s igračima. U problemu su u svakom smislu.

2. Ključni elementi koji su doveli do stanja u kojem je klub danas?

To sve seže u zadnjih 15 godina, možda čak i više. Loš rad, loš odabir igrača, loš marketing kluba koji je utjecao na sve koji su u tom trenutku radili, koji su doveli Cibonu u veliko dugovanje, klub odonda nije imao mogućnosti da se izvuče i jasno da nemate financije, tu su i blokirani računi. Ne možete normalno raditi ni funkcionirati. Situacija je zadnjih 15 do 20 godina jako loša.

3. Kad je Cibona počela gubiti kompas, koji datum je tu bio prekretnica?

Sve je to utjecalo, pogotovo 2005./2006. kad se dolazilo do saznanja da je Cibona često blokirana, ja mislim da rezultat nikad nije utjecao loše ni na jedan klub, da bi dobrim rezultatom krenulo nizbrdo. Jasno, može se dogoditi da se ljudi uspavaju i da ne rade više tako agilno i neadekvatno. Da na račun rezultata je Cibona posrnula. Svakakve su tu greške bile kobne. Uostalom, i kad su izgubili sponzora u to vrijeme, jasno da nije jednostavno se preko noći prebaciti i pronaći novog sponzora. U zadnje vrijeme malo tko želi sponzorirati klubove, ako nema svog velikog interesa. Imate Cedevitu, tamo je bila vizija, predsjednik je imao interes u svemu tome i to je tako funkcioniralo. To je tako, jednom ako ikada dođe i do toga da više neće biti interesa, onda bi se i Cedevita našla u sličnoj situaciji kao i Cibona.

4. Što čeka klub nakon ove krize, kakvi su im planovi za sljedeću sezonu?

Ne znam, ja nisam dugo u klubu i nisam u kontaktu s novim vodstvom. Pretpostavljam da će se nastojati što prije oporaviti i tražiti jačeg sponzora jer ovo što imaju i nije dostatno za jedan klub koji želi biti u regionalnoj ligi, osvajati Prvenstva Hrvatske, da ne kažemo neki daljnji

pogled u Europu. Ciboni je mjesto u Europi, financije su prije bile teže i u moje vrijeme, pa se uspijevalo odigrati dobro i na najvišem europskom nivou.

5. Doveli su Nakića i Drežnjaka, ostali mladi igrači, jesu li oni ti koji mogu zadovoljiti u klubu?

Klub je dokazao da na mladom naraštaju ima dobre igrače već dugi niz godina, samim time što su osvajali juniorska prvenstva, gdje god su igrali pokazali su se vrlo kvalitetno. Cibona ako ima mogućnost da ih zadrži, a još više da na njima radi i da ih se ostavi u klubu, onda mogu graditi jednu dobru buduću ekipu. Tako smo i mi krenuli, sredinom 70-ih, mnogi moji kolege su bili juniori Cibone, Nakić, Petrović, Pavličević da ih ne nabrajam sve, stasala je jedna ekipa koja je osvajala sve moguće trofeje u Europi. Zašto ne jednoj ovakvoj ekipi, dapače da se nešto može napraviti. Samo kažem, koliko ti mladići danas traže novaca i teško ih je zadržati, europski klubovi ih povlače kod sebe i obećavaju im brda i doline, a što se tiče igre, a i novaca jasno svi se razočaraju, a neki od njih i propadnu. Problem je i menadžera gdje oni vide svoje mogućnosti i zarade, normalno oni ne gledaju kakva je košarka u Hrvatskoj, što će biti s njom i slično, oni samo gledaju svoje interese i drže se toga, a za hrvatsku košarku ih nije previše briga. Tako i odlaze mladi, većina njih se izgubi, ne kažem ja da oni ne moraju ići, ali neka igraju u Ciboni do svoje 23, 24 godine pa onda šest, sedam godina mogu igrati u Europi i doći do dobre zarade. Cibona ima i svoju dvoranu i teretanu, imaju sve uvjete za vrhunski rad i što je najbitnije imaju stručnjake. Vi imate tu primjere Vrankovića i Kukoča koji su mladi odlazili u Europu, ima takvih pojedinačnih slučajeva koji su uspjeli.

6. Kako poboljšati situaciju, gdje ima prostora za napredak?

Srediti financijsku situaciju. Drugo je odabir igrača, jer tu imate i ponekad lošu selekciju igrača koji dolaze u klub po tri, četiri puta. To su sve bili problemi koje ja nisam mogao shvatiti. Nekoga se rješavate, pa bi ga za dvije godine opet vratilii plaćalo ga puno skuplje nego što je bilo. Uvijek je mlade igrače privlačila Cibona zbog imena, prošlosti, uvjeta i vjerujem da će tako biti i dalje. Kad dođe neki igrač u Cibonu, treba se sve od temelja postaviti, kako s ugovorom, koliko novaca i slično. Ako mu Cibona omogući da postane igrač, da se pretvori u igrača koji može igrati u bilo kojem klubu u Europi, onda mora i Ciboni nešto pružiti. A ne doći, prošetati se, postati igrač, uzeti novce i doviđenja Cibona, to nikako nije korektno. To je današnji svijet, to je taj način rada, možda i nije loše što je došla ova pandemija u svijetu da neće biti više toliko novaca kao što je to bilo prije, da će igrači morati

ozbiljno razmisliti za koje novce i gdje igrati. Jer bez kluba su ti igrači nitko i ništa. Tako se razmišljalo u moje vrijeme, a morat će se početi i sada obzirom na situaciju.

7. Kako vidite Ciboninu dugoročniju budućnost?

Ako Cibona bazira sve na radu s ovom juniorskom ekipom koja je izuzetno jaka i sa nekoliko ozbiljnih igrača i pojačanja, mislim da za tri do četiri godine oni mogu krenuti u lov na Europu. Ne znam unutrašnjost kluba, u prvom redu je rad, uvjeti su neupitni, e sad koliko mladići žele biti tu, to je za njih pitanje. Jednostavno teško je, nema sponzora i nema novaca.

8. Iz današnje perspektive je li možda krivo što nije došlo do spajanja Cibone i Cedevite?

Mislim da to ne bi funkcioniralo. Cedevita bi bila tu glavna i ona bi bila ta koja bi dirigirala kako i što raditi, tko će igrati i slično. Ja mislim da treba biti ovako kako je, svaki ima svoje, pa koliko može da gura. Cibona bi tu ostala uskraćena u mnogim stvarima, što je i normalno ako Cedevita tu ima novce. Dva kluba teško da mogu biti iz jedne kase. Mogu biti, ali onda igrači iz Cibone ne bi toliko igrali, a najbolji igrači bi tu bili iz Cedevite i oni bi bili glavni.

9. Kako vidite medije u svemu tome, kako funkcionira odnos njih i Cibone?

Ja mislim da Cibona nije toliko zatvorena u javnosti. Ne znam kako funkcioniraju s novinarima, ne vidim da bi išta trebala ostati zatvorena. Dapače, novine su velikim dijelom zaslužne za važnost i promociju košarke, ali i hrvatskog sporta općenito. Ne znam, ne vidim da je tu i ne znam da se tu uskraćuju u nekakvoj suradnji međusobno. Možda nisam dovoljno informiran, stvarno ne znam.

PRILOG 8: Intervju s Tvrtkom Puljićem

(Razgovor je obavljen preko videopoziva na WhatsAppu)

1. Trenutačno stanje u Ciboni?

Oni imaju problema s tom predstečajnom nagodbom na kojoj još uvijek rade da se toga riješe, osim toga tu i drugi financijski problemi.

2. Ključni problemi u klubu?

Prije svega, to je svakako netransparentnost kluba, nejasne financije, osim toga tu su i novci koji dolaze iz Grada. Osim toga, tu je nepostojanje nikakvog sponzora, te sportski sektor koji bi mogao biti bolji od ovoga što se trenutačno ima, prije svega tu govorim naustroj omladinskog pogona koja bi u budućnosti trebala servisirati velik broj igrača za prvu momčad. To u ovom trenutku izgleda loše, jer tu imaš Roka Prkačina i generaciju vezana uz njega. Bojim se da nekih dobrih igrača u ovoj perspektivi u kojoj je klub nema, a tu su igrači na kojima se može napraviti dobra odšteta te ih na kraju prodati. Znači, iza Roka Prkačina ja ne vidim nekog drugog tko bi mogao ispasti u prvi plan, to su neke ključne odrednice koje ne valjaju u klubu. I zaboravio sam spomenuti dugove, što igračima koji su unazad par godina igrali za Cibonu te naravno, predstečajna nagodba.

3. Kad je Cibona počela padati, kada se dogodilo to neko prijelazno razdoblje gdje se sve počelo urušavati?

Te 2006. je sve krenulo kad je Cibona izgubila generalnog sponzora (VIP) koji ga je prebacio na Snježnu kraljicu. Ja o tome ne mogu pričati kad je to sve bilo jer nisam vidio papire, mogu samo nagađati, ali mogu zaključiti da je to zanimljiva koincidencija. Cibona je navodno bila na putu povratka te 2010., ali vidimo na kraju što se događa tamo zadnjih 10 godina i to tako nije. Ta 2006. je nekako prijelazna točka, od 1990-ih nadalje tu su bila sitna dugovanja, i nakon odlaska Bože Miličevića (bivšeg direktora Cibone) je to počelo sve padati u vodu, na kraju se to htjelo prikazati da su ta dugovanja ostala od Miličevića, što ipak nije bilo baš tako. Kad je Cibona osvojila ABA ligu 2014., Zvezda je na kraju išla u Euroligu i te godine je Agrokor (odnosno kod njih IDEA) sponzorirao Zvezdu, zašto nisu ulagali u Cibonu, ja to ne znam, mogu samo spekulirati što se dogodilo.

4. Što kažete kako će Cibona izgledati nakon ove krize, kakvi su im planovi?

Kriza ovisi potpuno o tome kako će se rasplesti situacija u Zagrebu sa Milanom Bandićem. Ako Milan Bandić iduće godine bude smijenjen na mjestu gradonačelnika, klub se na ovaj način više neće financirati. Klub će, naravno, ostati pod određenom palicom Grada, ostaje za vidjeti što će se dogoditi hoće li neka određena osoba ući u klub i početi ulagati. Međutim, očekujem jako tešku sezonu, bez obzira na ove potpise i igrače koje su doveli, mislim da će biti problema u isplatama tamo negjde u listopadu ili studenom kad bi trebala udariti recesija, ne samo na Cibonu, nego i na cijeli svijet. Oni su u tu krizu ušli s ogromnim dugovima, a obično kad uđeš u tako veću krizu, onda su stvari još gore nego za nekoga tko je normalno ušao u krizu.

5. Kako klub stoji po pitanju mladih igrača?

Pa ta generacija uz Prkačina je osvojila juniorsku ABA ligu lani, međutim pitanje koliko su ti igrači dobri i koliko ti igrači mogu biti konkretno za Cibonu. Ne tražimo mi od njih da budu nositelji, to je sasvim nerealno za očekivati. Ima tu igrača poput Brankovića, Rašića, Gnjidića. Ta trojka je perjanica iz omladinskog pogona, oni bi trebali raditi razliku u manjim klubovima kako bi Cibona imala neke koristi od njih. Oni će biti korektni igrači za Cibonu, ali da li će to biti nešto što se od njih traži, to tek treba vidjeti. A kad pričamo o dovođenju Nakića i Drežnjaka, tu je ja mislim bio dogovor od oko 180 tisuća eura koje bi Cibona kroz tri rate trebala isplatiti Širokom.

6. Što je potrebno napraviti kako bi postali bolji?

Cibona je potpuno ovisna o gradskim novcima. Oni ne mogu biti ozbiljan klub u 21. stoljeću ako samo gledaju na to koliko će novaca dobiti iz gradskog proračuna. Pod broj jedan, u klub treba ući novac iz glavnog sektora, da tvrtke nađu interesa za klub, tu bi se onda napravio jedan zaokret i klub bi počeo normalno funkcionirati. Ako ljudi koji dolaze u klub voditi ih samo zato jer su dobri ili su u nekoj političkoj opciji, tu moraju doći ljudi koji se mogu nositi sa problemima današnjeg funkcioniranja sporta u Hrvatskoj. Nije tajna i da su ostali košarkaški klubovi ovisni o nekavim javnim novcima. Međutim, i Zadar i Split imaju sa strane nekog sponzora gdje imaju određeni budžet za sljedeću sezonu. Na kraju krajeva, to se može pogledati i u dresovima Zadra i Splita koji imaju nekoliko tvrtki, dok se može pogledati Cibonin dres koja ima samo jednog sponzora, a to je Erste banka koja je tu zbog omladinskog pogona i ja bi se jako iznenadio ako oni tu dobivaju više od 10 tisuća eura za to. Cibona je ostala bez Francka i nema tu nikakvih sponzora i to je nažalost tako. A osim toga, firma koja

ulazi u klub moraš mu dati i jedno mjesto u upravnom odboru s obzirom na novac koji je donio.

7. Kako gledate na dugoročniju budućnost Cibone, koji je to vremenski period koji njima treba?

Važno je samo da klub stane na zdrave noge, i da će u skladu sa radom doći i neki rezultati. Što tebi znači osvojiti neki trofej npr. prvenstvo Hrvatske ili kup, a s druge strane imaš financijske probleme, to ništa ne znači. Bilo kakvo poboljšanje vidim nakon lokalnih izbora iduće godine i ako budu postavljeni na način na koji su klubovi postavljeni u modernoj Europi, onda ćemo vidjeti. Ukoliko se to bude ponovilo, mislim da će Cibona svake godine zadirati sve dublje i dublje u provaliju. Ja ne vidim poboljšanje stanja ako se to ne popravi, a za to je potrebno nekakav okvirni rok od tri do pet godina, pod uvjetom da se promijeni struktura upravljanja u klubu.

8. Komentar na spajanje s Cedevitom?

Cibona je bila u teškoj situaciji pa je Novosel inicirao tu ideju da se sjedne s ljudima iz Cedevite te da se pokuša dogovoriti nekakav oblik suradnje. Prema pričama iz Cedevite, oni nikada nisu dobili uvid u papire kolika je Cibonina bilanca, koliko je dužna i sl. Očito se do toga nije došlo jer ljudi iz Cibone nisu bili zainteresirani. Kompletni menadžment Cedevite bi ušao u klub, a netko bi tada iz Cibone morao otići. Očito nije postojala ni nekakva politička volja da se ta priča završi jer da je postojala, ja vjerujem da bi došlo do toga. Da je došlo do spajanja, klub bi se vjerojatno zvao Cedevita Cibona, on bi danas bio ozbiljan europski klub s novcima iz Grada i Atlantica, i da bi u najmanju ruku danas igrali Eurokup, a možda i Euroligu ako bi se sve fino posložilo. Da nije došlo i do korona virusa, možda bi i taj klub danas punio zagrebačku Arenu. Meni je iskreno žao što se fuzija između ta dva kluba nije dogodila. Ono što nije bilo dobro u to vrijeme od strane Cedevite, što se nisu ponašali prema Ciboni kao starijem bratu, nekakvom uzoru, nego isključivo kao suparnik, što je izazvalo negativne konotacije među navijačima u gradu, jer kao što znamo njih oko 95 posto, ako ne i više naklonjeni Ciboni. To nespajanje dva kluba odvelo je u jedan novi smjer koji ih je još više razdvojio.

9. Kako vidite ulogu medija u svemu tome?

Mediji i košarka su u jednom ratu, ali ne u ratu gdje se tu nešto bori protiv košarke, nego da se tu stalno radi neka rezignacija i da se ispaljuju otrovne strelice samo zato jer postoje opće teme, gdje se uvlači i Cibona. Ljudi kad razgovaraju i pišu o Ciboni, malo je onih koji su upućeni u problematiku što je generalno problem s košarkom i njezinom medijskom popraćenošću, mislim da se u lokalnim okvirima bavi jako mali broj ljudi i onda tu nema neke pretjerano šire slike što bi bilo jako dobro. Ja bi doista volio, osim mene u Sportskim novostima i Dražena Brajdića u Večernjem listu, da se još netko bavi tim temama kontinuirano i ozbiljno, to su sve neki incidenti koji se događaju s vremena na vrijeme, bez prave slike, bez konteksta. Na kraju krajeva, ako se i nešto napiše pozitivno, to na kraju nema nikavku težinu jer tu ne postoji nejasna slika.